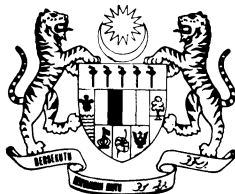

Jilid III
Bil. 27

Hari Selasa
25hb Oktober, 1977

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEEMPAT
Fourth Parliament

PENGGAL KETIGA
Third Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 2993]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT [Ruangan 3027]

USUL-USUL:

Usul untuk mengemukakan Rang Undang-undang Persendirian:

Meminda Akta Biro Siasatan Negara, 1973 [Ruangan 3028]

Akta Acara Kewangan, 1957:

Pelaburan Kerajaan dalam Ekuiti Bank Pembangunan Malaysia Bhd.

[Ruangan 3077]

Mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Sivl dan Politik 1966

[Ruangan 3079]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Kemajuan Tanah (Pindaan) [Ruangan 3074]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI NIK AHMED KAMIL, D.K.,
P.M.N., S.P.M.K., S.J.M.K.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN BIN
ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, DATO SERI DR.
MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J.,
K.M.N. (Segamat).

„ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S.,
(Pelabuhan Kelang).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATUK HAJI MOHD
ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK SERI HAJI HAMZAH BIN
DATUK ABU SAMAH, S.M.K., S.I.M.P., S.P.D.K. (Temerloh).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI,
P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

„ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI
BIN SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K., (Lipis).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI
ABDUL GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).

„ Menteri Kesihatan, TAN SRI LEE SIOK YEW, P.M.N., S.P.M.S., P.J.K.
(Ulu Langat).

„ Menteri Undang-undang, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF,
P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J. (Tenggaroh).

„ Menteri Kebajikan Am, DATO HAJJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI,
D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Penerangan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A.,
P.G.D.K. (Samarahan).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI ALI BIN HAJI AHMAD, S.P.M.J. (Pontian).

„ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ
BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bahru).

- Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam, DATUK HAJI MOHAMED BIN YAACOB, S.P.M.K., P.G.D.K., S.M.T. (Tanah Merah).
- „ Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).
- „ Menteri Perusahaan Utama, DATUK MUSA BIN HITAM, S.P.M.J. (Labis).
- „ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).
- „ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).
- „ Menteri Tak Berpotfolio, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., D.P.M.J., D.P.M.P., J.M.N., P.I.S. (Pagoh).
- „ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, DATO' SHARIFF AHMAD, D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK SERI MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., K.M.N. (Pulai).

- Yang Berhormat TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS, A.D.K., A.S.D.K. (Ulu Padas).
- „ DATUK HAJI ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S. (Machang).
- „ TUAN ABDULLAH MAJID, K.M.N. (Raub).
- „ PENGHULU ABIT ANAK ANGKIN, P.P.N. (Kapit).
- „ TUAN ABU BAKAR BIN ARSHAD (Hilir Perak).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN HAJI ITHNIN (Jasin).
- „ PENGIRAN HAJI AHMAD BIN PENGIRAN INDAR, A.S.D.K., A.D.K. (Kinabatangan).
- „ TUAN HAJI AHMAD SHUKRI BIN HAJI ABD. SHUKOR (Padang Terap).
- „ TUAN AJAD BIN O. T. OYONG, A.D.K. (Labuk Sugut).
- „ TUAN A. K. ALIUDDIN (Kimanis).
- „ TUAN ARIFFIN BIN HAJI DAUD (Permatang Pauh).
- „ TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- „ TUAN AZAHARI BIN MD. TAIB, J.S.M., A.M.N., S.M.K., J.P. (Kulim Bandar Bharu).
- „ TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM (Batang Padang).
- „ TUAN BUJA BIN GUMBILAI, A.S.D.K. (Tuaran).
- „ DR. CHEN MAN HIN (Seremban).

Yang Berhormat TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).

- „ TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LIBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ DR. LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ DATUK PETER LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- „ DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- „ TUAN LOH FOOK YEN (Kluang).
- „ TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR, P.J.K. (Ulu Nerus).
- „ TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT, P.P.N. (Bandau).
- „ DATUK ALBERT MAH, D.M.P.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- „ TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ DATUK MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, D.K.I.S. (Pekan).
- „ TAN SRI HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- „ TUAN MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- „ TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- „ TUAN MOHD. SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH, A.S.D.K., A.D.K. (Silam).
- „ TUAN HAJI MOHD. TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ DATUK ENSKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).
- „ DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N., (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HENG (Kinta).

Yang Berhormat TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).

- „ TUAN OH KENG SENG (Petaling).
- „ TOH PUAN OON ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K., A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).
- „ TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).
- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH, P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P. (Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasir Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ DR. TAN CHEE KHOON (Kepong).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ DATUK JAMES STEPHEN TIBOK, P.G.D.K., A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibu).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P. (Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAJ BIN TENGKU AHMAD, D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasir Mas).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN ISMAIL, P.B. (Rantau Panjang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussein.

Penolong Kanan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penterjemah Melayu Kanan/Pemangku Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy
Louis Yeoh Sim Ngoh
Abdul Rahman bin Haji Abu Samah
Suhor bin Husin
Amran bin Ahmad
Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof
Margaret Chye Kim Lian
Puan Ng Chong Kin
Puan Kong Yooi Thong
Juliah binti Awam
Supiah binti Dewak
Ismail bin Hassan
Shamsiah binti Mohd. Yusof
Kalsom binti Ghazali

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad

DEWAN RAKYAT

Selasa, 25hb Oktober, 1977

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan*
Mesyuarat)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAAN

PERTUNJUKAN PENTAS —
MENGADAKAN KAWALAN RAPI

1. **Tuan Ariffin bin Haji Daud** minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada kawalan rapi diadakan terhadap pertunjukan pentas yang telah diluluskan supaya adigan-adigan yang lucu yang menjolok mata tidak ditunjukkan kepada orang ramai baik di tempat umum ataupun di tempat private di mana orang ramai dapat masuk dengan bayaran.

Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Tuan Yang di-Pertua, soalan Ahli Yang Berhormat dari Permatang Pauh itu bertanya adakah kawalan yang rapi dibuat oleh pihak polis berkenaan dengan pertunjukan pentas. Yang sebenarnya percubaan menjaga rapi ini dibuat tetapi benda ini biasanya dia dapat mengelakkan diri dia. Takkanlah dapat dijaga tiap-tiap malam, tiap-tiap progrem yang ditunjukkan dan orang-orang yang hendak menengok pun ramai. Jadi caranya pihak yang berkuasa di dalam hal mengeluarkan lesen pertunjukan-pertunjukan pentas macam ini ialah di Pejabat Pegawai Daerah atau Majlis Bandaran dan hasil pungutan daripada lesen-lesen ini terpulangnya kepada Kerajaan Tempatan, maka

semuanya di bawah Kerajaan Negeri. Pihak polis hanya menjadi penasihat kepada badan-badan yang mengeluarkan lesen ini.

Tetapi mulai daripada sekarang ini oleh sebab payah sangat hendak menjaganya, saya akan mengarahkan pihak polis sebagai penasihat supaya jangan lagi kita mempersetujui diadakan pertunjukan strip tease atau review yang disyaki boleh diubah-ubah daripada syarat asal yang telah diluluskan pada waktu preview. Ini yang payah, pada waktu preview itu semua betul sahaja tetapi bila dia tunjuk itu, dia boleh ubah-ubah. Jadi kita kira kalau difikirkan di dalam hemat polis bahawa dia boleh ubah-ubah, kita tak usah beri lesen langsung di dalam nasihat kita kepada badan-badan yang mengeluarkan lesen. Maka selepas itu tergantunglah kepada pihak-pihak yang berkuasa menerima atau tidak nasihat ini dan saya harap juga orang-orang seperti Ahli Yang Berhormat dari Permatang Pauh bersama-samalah kita menjalankan kempen dakyah membencikan show-show macam ini.

AIR CARGO MAS

2. **Tuan A.K. Aliuddin** (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perhubungan menyatakan:

- (a) adakah beliau sedar bahawa air cargo MAS antara Kota Kinabalu/Sandakan/Lahat Datu dan Tawau adalah sangat lambat tibanya barang-barang cargo itu dan adakah MAS bercadang mengadakan perkhidmatan air cargo sahaja dengan tidak ada bercampur dengan kapalterbang penumpang seperti yang ada sekarang, kiranya tidak,

adakah keadaan air cargo sekarang telah memberi puashati kepada pengguna-pengguna air cargo MAS ini; dan

- (b) adakah beliau sedar bahawa adakalanya air cargo MAS mengambil masa sebulan ataupun lebih dari itu untuk cargo tiba di tempat yang ditujukan dan adakah ini dipanggil perkhidmatan air cargo MAS yang cekap, kiranya sedar, apakah rancangan MAS supaya air cargo yang dibawanya tiba di tempat yang dialamatkan dengan selekas-lekasnya.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tan Sri Ong Kee Hui): Tuan Yang di-Pertua,

(a) Saya sedar bahawa ada kelewatan-kelewatan yang berlaku atas ketibaan cargo-cargo yang dibawa oleh MAS tetapi kelewatan ini kerap kali berlaku hanya dalam musim-musim perayaan. Untuk mengatasi masalah ini MAS bercadang mulai daripada 1hb. November, 1977 untuk memulakan perkhidmatan berjadual F27 bagi digunakan khas untuk cargo saja dalam sektor Kota Kinabalu/Tawau dan Kota Kinabalu/Sandakan.

(b) Saya sedar bahawa kelambatan ketibaan cargo MAS seperti yang disebutkan itu; tetapi ini jarang-jarang berlaku. Dengan adanya perkhidmatan khas untuk cargo sebagaimana yang baru saya sebutkan itu, maka masalah kelambatan ini boleh diatasi. Bagaimana pun patutlah saya sebutkan juga bahawa di Tawau jenis kapal terbang yang digunakan oleh MAS adalah terhad kepada F27 saja pada masa ini walaupun MAS sanggup mengadakan jenis kapal terbang yang lebih besar iaitu B737 untuk perkhidmatan cargonya. Ini ialah disebabkan landasan kapal terbang di Tawau belum boleh lagi menerima B737 itu.

RUMAH MURAH

3. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar minta Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan menyatakan samada Kerajaan

ada sebarang Rancangan untuk membuat undang-undang supaya harga rumah murah mampu dibeli oleh orang ramai dan tidak seperti keadaan sekarang ini.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan (Datuk Haji Ramli bin Omar): Tuan Yang di-Pertua, soalan Ahli Yang Berhormat itu adalah kurang jelas samada yang dimaksudkan itu rumah-rumah yang dibina oleh pihak swasta ataupun oleh Kerajaan.

Bagi rumah-rumah yang dibina oleh sektor awam, termasuk rumah awam kos rendah, peraturan-peraturan tertentu telah diwujudkan dan rumah-rumah itu, jika dijual adalah dengan harga yang paling murah.

Bagi rumah-rumah yang dibina oleh Sektor Swasta harga jualan rumah itu tertakluk kepada berbagai faktor ekonomi yang mempengaruhi harga jualan tersebut. Oleh kerana Malaysia mengamalkan ekonomi bercorak bebas atau Laissezfaire adalah tidak wajar bagi Kerajaan menetapkan harga jualan rumah-rumah yang dibina oleh sektor swasta. Tindakan sedemikian mungkin akan mengurangkan minat sektor swasta untuk melabur dan berpindah daripada bidang perumahan kepada sektor lain di mana pulangnya mungkin lebih menarik. Perkembangan seperti itu, jika berlaku akan menghalang pencapaian objektif Kerajaan mengatasi masalah perumahan sebagai terkandung di dalam Bab 19 dokumen Rancangan Malaysia Ketiga. Walau bagaimanapun, sebagaimana yang termaklum beberapa langkah 'indirect' telah dijalankan untuk mengurangkan harga-harga jualan rumah. Antaranya ialah dengan mengawal harga dan mengenakan syarat-syarat tertentu di dalam lesen pemaju perumahan dan kelulusan mengubah syarat tanah, bahan-bahan utama seperti simen dan besi bagi pembinaan.

Tuan S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Walaupun Kerajaan menggalakkan sekim rumah murah kepada rakyat

biasa tetapi infrastructure mengikut undang-undang Kerajaan Tempatan di tiap-tiap sekim ialah paling tinggi yang mana harga rumah pun melambung tinggi. Oleh itu, bolehkah Kementerian yang berkenaan menimbangkan untuk memberi separuh harga atau bantuan kepada tiap-tiap pihak swasta untuk membina infrastructure yang mana rakyat biasa boleh dapat rumah harga rendah.

Datuk Haji Ramli bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan infrastructure bukan tanggungan Kementerian. Infrastructure ini biasanya adalah dilaksanakan oleh pihak-pihak Kerajaan Negeri sebab tanah adalah di bawah kuasa Kerajaan Negeri. Bagi menjelaskan lebih lanjut lagi untuk memberi rumah yang lebih murah kepada rakyat ini, di dalam public sector memang kita hendak memberi rumah yang murah tetapi biarlah rumah itu rumah yang selesa boleh diduduki oleh rakyat. Walaupun Kementerian boleh buat rumah yang murah tetapi mutu rumah itu saya rasa tentulah sepadan dan selesa bagi rakyat duduk di situ. Walau bagaimanapun, ada setengah-setengah Kerajaan-kerajaan Negeri, umpamanya, Kerajaan Negeri Johor dan Wilayah Persekutuan ada mengambil langkah-langkah untuk hendak memurahkan harga rumah dengan memberi 100% keutamaan kepada pihak swasta untuk membuat rumah-rumah yang boleh dapat bawah daripada \$15,000 pada satu unit.

Dr. Chen Man Hin: Tuan Speaker, Kerajaan pun ada banyak perbadanan, misalnya UDA, SEDC atau PKEN dan lain-lain. Tugasnya ialah untuk membina rumah murah untuk rakyat. Saya ingat kalau badan-badan ini bekerja bersungguh-sungguh tentu boleh membina lebih banyak rumah-rumah murah. Ini boleh dijadikan sebagai satu contoh bagi pihak swasta dan boleh menandingi pihak swasta dan pihak swasta pun tentu boleh membina lebih banyak rumah murah. Bolehkah badan ini bekerja semacam ini.

Datuk Haji Ramli bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, pada pendapat saya soalan tambahan

Yang Berhormat itu dan oleh kerana beberapa soalan yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang lebih kurang sama dengan soalan ini, Kementerian saya bercadang akan membuat satu kenyataan (statement) berhubung dengan perkara ini di dalam Ucapan Belanjawan akan datang.

Tuan S. Samy Vellu: Soalan tambahan. Membina dan membayar untuk infrastructure adalah berlaku di Negri Sembilan dan satu dua negeri yang lain yang mana kita boleh turunkan harga rumah. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu Dewan sebab apakah Kementerian yang berkenaan tidak memberi satu arahan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri yang lain mengikut amalan yang ada di satu dua negeri seperti Negri Sembilan dan Negeri Johor.

Datuk Haji Ramli bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, kelazimannya untuk makluman Ahli Yang Berhormat memang kita berunding dan bekerjasama dengan semua Kerajaan Negeri-negeri, dan bagi masa yang akan datang kita dan timbangkan dan kita akan melaksanakan sebagaimana syor Ahli Yang Berhormat itu.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa ada negeri macam negeri Melaka bukan sahaja rumah-rumah yang dibina dengan penyertaan Kerajaan Negeri melalui SEDC atau PKEN harganya tidak murah dibandingkan dengan harga rumah yang dibina oleh pihak swasta, tetapi mutunya lebih rendah menyebabkan orang ramai tidak mahu membeli rumah-rumah yang dibina dengan usahasama SEDC dan Kerajaan Negeri dan di mana ada berlaku satu tindakan di mana pelan-pelan atau projek pembinaan rumah pihak swasta semua dibekukan dan merumikan masaalah tidak ada rumah. Apakah tindakan-tindakan Kementerian yang berkenaan ambil untuk mengatasi masaalah ini di mana masaalah tidak ada rumah yang murah bukan sahaja tidak dapat diselesaikan tetapi menambah rumitkan lagi.

Datuk Haji Ramli bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, kos-kos pembinaan rumah masih lagi dipengaruhi oleh beberapa faktor ekonomi yang tidak mengizinkan pihak Kerajaan menjual rumah dengan lebih murah. Kementerian saya adalah sentiasa mencari jalan untuk mengurangkan kos pembinaan rumah ini supaya kos jualan turut dapat dikurangkan harganya. Tetapi ikhtiar-ikhtiar ini ada batas-batasannya dan kiranya kos hendak dikurangkan di bawah paras batasan ini maka rumah yang ujud mungkin sesuai. Kerana tidak dianggap sebagai decent shelter sebagaimana saya telah katakan tadi pihak developer yang membuat rumah mutu rendah memang kita sedar dan kalau kita sebutkan developer nanti Ahli Yang Berhormat kata kita menolong developer. Kalau kita tidak sebut developer, kita tidak mahu menolong kepada rakyat. Tadi saya telah nyatakan di dalam Dewan ini iaitu dalam masa Belanjawan nanti satu kenyataan akan dikeluarkan pada masa membahaskan Budget Kementerian saya.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Yang Berhormat tidak faham soalan saya. Saya sebutkan satu perkara yang tertentu di mana ada berlaku rumah-rumah dibina dengan penyertaan Kerajaan Negeri melalui PKEN Melaka yang mana rumah-rumah yang dibina harganya tidaklah murah malahan harganya sama dengan pihak swasta, tetapi mutunya rendah dengan kerana itu orang-ramai tidak mahu membelinya. Dan lagi satu tindakan oleh pihak yang berkenaan membeku semua projek-projek perumahan-perumahan swasta yang baharu yang mengakibatkan lebih teruk, lebih rumit masaalah tidak ada rumah. Adakah perkara ini Yang Berhormat tahu. Dan kalau tidak tahu, kenapa tidak tahu? Oleh kerana perkara ini sangat umum. Dan apa tindakan akan diambil. Kalau tidak tahu boleh tanya Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri, kerana beliau tahu.

Datuk Haji Ramli bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, sehingga hari ini saya tidak mendapat surat daripada Ahli Yang Berhormat itu

mengatakan perkara itu melainkan dalam Dewan ini sahajalah yang saya baru dengan soalan tambahan daripada beliau itu. Kita memang sedar dan kita memang tahu dalam Kementerian kita. Tetapi masaalah ini adalah tanggungjawab Kementerian saya untuk mengawasi di atas masaalah-masaalah perumahan di masa yang akan datang untuk keperluan rakyat sebagaimana saya telah jawab tadi.

Tuan Yang di-Pertua: Baiklah kita nanti dengar kenyataan yang akan dibuat di dalam sidang Belanjawan kelak.

ASEAN — PERSIDANGAN KEMUNCAK DI KUALA LUMPUR

4. **Tuan Chieng Tiong Kai** minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah hasil kejayaan yang tercapai dalam persidangan kemuncak ASEAN di Kuala Lumpur baru-baru ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri (Tuan Zakaria bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, dalam Persidangan Kemuncak Ketua-ketua Kerajaan ASEAN yang telah berlangsung di Kuala Lumpur pada 4hb—5hb Ogos, 1977, sempena ulangtahun ASEAN yang kesepuluh, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah dapat mengkaji segala aktiviti-aktiviti dan peranan ASEAN semenjak 10 tahun ianya ditubuhkan. Hasil kajian ini, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah dapat memberi arahan, galakan dan perangsang baru dalam segala aktiviti-aktiviti ASEAN untuk menjayakan rancangan kerjasamanya untuk masa hadapan. Ini menunjukkan bahawa ASEAN adalah satu pertubuhan yang aktif dan bergerak maju dan yang sentiasa akan memesatkan usaha dan peranannya untuk kepentingan bersama negara-negara ahlinya. Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa dalam sidang kemuncak ini Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah menyentuh beberapa perkara. Mengenai konsep kawasan

Aman, Bebas dan Berkecuali di Asia Tenggara, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah memperbaharui tujuan dan keamanan negara-negara ASEAN untuk mengujudkan konsep ini. Dalam bidang kerjasama ekonomi, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah memberi ketutamaan kepada pelaksanaan rancangan-rancangan kerjasama serantau seperti penubuhan projek-projek perindustrian ASEAN dan pelaksanaan peraturan perdagangan istimewa (Preferential Trading Arrangements) antara negara-negara ASEAN. Begitu juga dalam bidang pertanian, kebudayaan, sosial dan lain-lain, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah mengarahkan supaya rancangan-rancangan kerjasama dalam bidang-bidang ini dipesatkan untuk kebaikan bersama negara-negara ASEAN. Langkah-langkah yang diambil oleh Ketua-ketua Kerajaan ASEAN ini akan mengukuhkan lagi ASEAN dalam usahanya untuk mencapai matlamat-matlamatnya, iaitu pembangunan ekonomi dan kemajuan sosial dan kebudayaan bagi rantau ini.

Persidangan Kemuncak Ketua-ketua Kerajaan ASEAN ini adalah juga satu tanda yang menunjukkan bahawa negara-negara ASEAN adalah bersepakat dan bersatu-padu. Ini adalah satu faktor utama yang mengekalkan suasana ketenteraman dan stabil di rantau ini. Keadaan ini akan menggalakkan hubungan baik antara negara-negara ASEAN pada keseluruhannya dengan negara-negara lain, dan seterusnya ini akan memberi hasil yang baik seperti galakan perdagangan dan pelaburan, dan lain-lain di antara negara-negara ASEAN dan negara-negara lain itu.

Dalam Persidangan Kemuncak ini juga Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah dapat bertukar-tukar fikiran antara satu sama lain terhadap masaalah-masaalah bagi kepentingan bersama. Sempena persidangan ini juga Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah dapat mempererat lagi hubungan baik dengan negara-negara Australia, Jepun dan New Zealand melalui pertemuan mereka dengan Ketua-ketua Kerajaan Australia,

Jepun dan New Zealand itu. Hasil hubungan baik ini akan menggalakkan lagi hubungan ekonomi dan lain-lain di antara ASEAN dengan negara-negara tersebut.

Perkara-perkara yang saya nyatakan di atas itu adalah sebilangan sahaja daripada hasil-hasil yang dicapai daripada Persidangan Kemuncak Ketua-ketua Kerajaan yang telah berlangsung di Kuala Lumpur itu. Pada keseluruhannya, sukacita saya menyatakan bahawa di samping memberi galakan dan perangsang untuk memesatkan lagi kerjasama ASEAN itu, Persidangan tersebut telah juga dapat menunjukkan bahawa konsep kerjasama serantau ASEAN itu adalah berjalan dengan baik dan akan membawa negara-negara ASEAN ke arah objektif dan matlamatnya, iaitu untuk kemakmuran dan keamanan bagi rakyat rantau ini.

PENJUAL-PENJUAL GERAJUALAN MAKANAN

5. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Kewangan menyatakan samada Kerajaan sedar bahawa penjual-penjual gerai jualan makanan (kedai kopi, penjual mee, minuman dan lain-lain) telah mendapat keuntungan bulanan antara \$5,000 hingga \$10,000 sedangkan Kerajaan tidak cukup informers yang boleh menilai hasil jualan makanannya dan atas taksiran hitung panjang boleh menggandakan pendapatan negara sekiranya kajian yang betul-betul teliti dibuat. Sekiranya benar adakah Kerajaan bersedia membanyakkan informers yang ada sekarang dengan memberi tips kepada mereka di samping membuat kajian yang komprehensif di seluruh negara.

Timbalan Menteri Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, Jabatan Hasil Dalam Negeri senantiasa berhubung rapat dengan Pendaftar Perniagaan dan menerima, dari masa ke semasa, satu salinan tiap-tiap lesen perniagaan yang dikeluarkan oleh pejabat tersebut. Borang-borang Cukai

Pendapatan kemudiannya dihantar kepada semua pelesen tersebut dan dimana didapati pendapatan yang diikrarkan berlebihan daripada potongan-potongan untuk diri sendiri, suami atau isteri, anak-anak dan lain-lain, maka pemberitahu taksiran dikeluarkan ataupun akan dikeluarkan dan cukai pendapatan dikutip.

Berhubung dengan penjual-penjual dan penjaja-penjaja yang bergerak (mobile hawkers' stalls) yang tidak ada tempat perniagaan yang tetap, mereka tidak dikehendaki mendaftarkan perniagaannya kepada Pendaftaran Perniagaan. Lesen berniaga harian dikeluarkan oleh Majlis Tempatan/Lembaga Pelesen yang berkenaan. Oleh kerana mereka tidak ada tempat perniagaan yang tetap dan kebanyakannya berniaga pada malam hari atau tidak sepenuh masa, Jabatan ada mengalami kesulitan berhubung dengan mengesan sebahagian daripada alamat-alamat penjual-penjual dan penjaja-penjaja untuk menghantarkan borang-borang Cukai Pendapatan.

Walau bagaimanapun, inginlah saya menegaskan jika ada orang-orang yang mendapat pendapatan yang boleh dikenakan cukai tetapi mereka tidak melapurkan pendapatan tersebut, maka mereka adalah melakukan suatu kesalahan dan jika didakwa, boleh dikenakan denda oleh Mahkamah.

Juga, apabila seseorang itu membeli harta (tanah, rumah, motokar dan lain-lain) dengan pendapatan tersebut, Jabatan Hasil Dalam Negeri adalah diberitahu dan cukai kebela-kangan berserta denda yang boleh meningkat hingga tiga kali ganda cukai yang dilarikan itu boleh dituntut bayarannya.

Dari masa ke semasa Jabatan Hasil Dalam Negeri telah menerima berbagai-bagai maklumat daripada orang awam berhubung dengan pelarian cukai. Jabatan Hasil Dalam Negeri meneliti dan memeriksa segala maklumat yang diterima dan mengambil tindakan yang sewajarnya dan ada kalanya menghasilkan

pengutipan cukai tambahan. Pengadu-pengadu yang memberi maklumat penuh dan yang berguna seperti ini telah diberi sagu hati (reward) yang seimbang dengan nilai maklumat yang diterima.

PINJAMAN PERUMAHAN

6. Tuan Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kewangan menyatakan berapakah jumlah pegawai-pegawai dan kakitangan Kerajaan yang telah mendapat pinjaman Kerajaan kerana membeli rumah dengan memberikan angka-angka bagi pegawai-pegawai dan kakitangan Kerajaan yang terlibat di dalam pinjaman itu mengikut tingkatan I, II, III, IV dan Buruh Kasar bagi tahun 1970 hingga 1976.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kewangan sememangnya ada menyimpan rekod-rekod berhubung dengan pinjaman perumahan tetapi mengikut empat kumpulan sahaja dan bukannya lima kumpulan sebagaimana yang diminta oleh Yang Berhormat.

Empat kumpulan ini ialah:

- (i) Kumpulan Pengurusan dan Iktisas, (Gaji \$1,250/= ke atas)
- (ii) Kumpulan Kerja dan Separa Iktisas, (Gaji \$701/= — \$1,249/=)
- (iii) Kumpulan Perkeranian dan Teknik, (Gaji \$250/= — \$700/=), dan
- (iv) Kumpulan Kakitangan Rendah dan Buruh Kasar, (Gaji \$249/= ke bawah).

Malangnya pada masa ini saya tidak dapat memberikan angka-angka bagi pegawai dan kakitangan Kerajaan yang telah mendapat pinjaman walaupun mengikut empat-empat kumpulan-kumpulan yang tersebut di atas tadi, kerana kebakaran yang berlaku pada 16hb. Ogos, 1976 di Bahagian Pinjaman Perumahan

telah memusnahkan kesemua rekod-rekod akaun dan juga lain-lain dokumen yang penting.

Sungguh pun demikian sebagai menunjukkan adanya kehendak untuk pinjaman, dapatlah saya menyatakan bahawa di antara tahun 1970 hingga 1976 — jangkamasa selama tujuh tahun, sebanyak 24,000 permohonan untuk pinjaman perumahan telah diterima oleh Jabatan itu mengikut kumpulan-kumpulan berikut:

- (i) Kumpulan Pengurusan dan Iktisas — 1,846 permohonan
(7.69% daripada semuanya)
- (ii) Kumpulan Kerja dan Separa Iktisas — 6,030 permohonan
(25.12% daripada jumlah)
- (iii) Kumpulan Perkeranian dan Teknik — 15,457 permohonan
(64.40% daripada semuanya)
- (iv) Kumpulan Kakitangan Rendah dan Buruh Kasar — 667 permohonan
(2.79%)

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang di-Pertua, mengenai pinjaman Kerajaan ini adakah benar atau tidak bahawa hanya pegawai-pegawai yang mempunyai hak milik tanah sahaja akan dapat pinjaman dan kakitangan-kakitangan yang mempunyai pajakan (lease) tidak dapat ditimbangkan.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, keutamaan ini adalah diberi kepada pegawai-pegawai selain daripada yang mempunyai tanah sendiri yang hendak memiliki rumah yang dibina oleh private developers sendiri. Pinjaman bolehlah diberikan kepada mereka.

PENYELEWENGAN PEGAWAI UDA

7. Raja Nasron bin Raja Ishak minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan samada beliau telah menerima satu salinan laporan bertarikh 1hb. April, 1974, yang disediakan oleh Bahagian Penyelarasan dan Perlaksanaan, Jabatan

Perdana Menteri mengenai beberapa penyelewengan yang dibuat oleh beberapa orang pegawai tinggi Perbadanan Pembangunan Bandar (UDA). Jika laporan ini sudah diterima apakah tindakan-tindakan sewajarnya terhadap pegawai-pegawai yang terlibat terutamanya atas tuduhan-tuduhan berikut:—

- (a) pada 6hb. Jun, 1972, Jeram Rubber Estates Ltd. telah menjual 663 ekar tanah menerusi Encik Tan Geok Chuan dengan harga \$6,017,787.50 dan pada 16hb. Mac, 1973, UDA-SEA Park membelinya dengan harga \$18,576,000 atau tiga kali ganda daripada harga yang sebenarnya. Laporan siasatan oleh Bahagian Penyelarasan dan Perlaksanaan menuduh bahawa adanya pakatan di antara golongan yang tertentu yang telah mendapat keuntungan daripada jualan tersebut; dan
- (b) sekeping tanah 25.6 ekar berhampiran Tasek Industrial Estate Ipoh telah dinilai harganya oleh pegawai-pegawai penilaian UDA dengan harga 0.57 sen sekaki persegi pada 2hb. November, 1973 tetapi Timbalan Pengerusi UDA telah menyediakan satu kertas kerja kepada Lembaga Pengarah UDA dengan menaikkan harga 0.57 sen kepada \$1.40 sekaki persegi, tanpa menyebutkan bahawa pegawai-pegawai penilaian UDA telah pun menetapkan harga 0.57 sen. Adalah diumumkan oleh Bahagian Penyelarasan dan Perlaksanaan bahawa dokumen membuktikan penyelewengan tersebut ada di dalam simpanan mereka.

Menteri Perusahaan Awam (Datuk Haji Mohamed bin Yaacob): Tuan Yang di-Pertua, saya telah menerima satu laporan yang tersebut dan penyiasatan sedang dijalankan.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Soalan tambahan.

Tuan Yang di-Pertua: Apa hendak tambah lagi sedang disiasat kata Yang Berhormat Menteri tadi.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Bukan, ada berkenaan dengan siasatan.

Tuan Yang di-Pertua: Tak ada keluar satu report (penyata), apa yang hendak ditambahkan lagi Yang Berhormat. Soalnya sudah tepat beliau kata sedang disiasat. Cubalah tengok kalau Yang Berhormat Menteri boleh jawab.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, ada di dalam lapuran yang tersebut mengatakan bahawa, saya minta izin membacakan di dalam bahasa Inggeris:

“As an immediate measure the Deputy Chairman of UDA who has been responsible for questionable decisions and discontentment within and outside of the organisation should be replaced as early as possible.”

Tuan Yang di-Pertua, pending atas siasatan ataupun keputusan siasatan itu mengapa tindakan tidak diambil memandang kepada lapuran ini bertarikh 1.4.1974, bermakna 3 tahun 6 bulan 24 hari hingga hari ini.

Datuk Haji Mohamed bin Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, lapuran yang dibaca oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah sulit tetapi perkara ini telahpun diteliti oleh Allahyarham Perdana Menteri yang lepas dan Allahyarham tidak bersetuju menukar ataupun menggantikan pegawai yang tersebut.

Tuan Yang di-Pertua: Lapuran sulit tetapi keluar — setakat ini sahajalah.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Ini tidak bersangkut-paut dengan perkara sulit. Bolehkah Yang Berhormat Menteri memberitahu Dewan ini siapa bertanggungjawab yang menjalankan siasatan ini.

Datuk Haji Mohamed bin Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, Biro Siasatan Negara.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Dr. Hee Tien Lai.

(Soalan No. 8 Y.B. Dr. Hee Tiën Lai tidak hadir)

MEMILIKI SENJATAPI

9. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Undang-undang menyatakan bilangan juveniles yang kini menghadapi tuduhan memiliki senjatapi di bawah Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) dan Akta Keselamatan Dalam Negeri dengan memberikan umur mereka masing-masing dan juga nama mahkamah-mahkamah di mana mereka didakwa dan bilakah mereka ini akan dibicarakan dan nyatakan dalam setiap kes itu samada beliau dengan sendirinya telah memberi kebenaran supaya pendakwaan dijalankan di bawah Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) dan Akta Keselamatan Dalam Negeri.

Menteri Undang-undang (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, hanya seorang juvenile yang pada masa ini sedang menghadapi tuduhan memiliki senjatapi di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri yang telah diperaku sebagai ‘kes keselamatan’ menurut Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) 1975 kerana memiliki dengan secara haram sebilah sterling machine-gun iaitu di Raub, Pahang. Juvenile tersebut masa ditangkap umurnya 17 tahun 9 bulan dan sekarang hendak masuk 19 tahun umurnya dan akan dibicarakan pada 31.10.77 dan saya memberi persetujuan dituduh di bawah undang-undang.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Nampaknya Yang Berhormat Menteri tidak sebut perkara yang ada berlaku bahawa perkara budak yang berumur 14 tahun, samada beliau ada beri persetujuan mengenai penuduhan di bawah Akta Keselamatan Negara.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, tidak ada timbul soal ini — tidak ada kena-mengena. Ahli Yang Berhormat itu nampaknya hendak mengambil kesempatan sahaja.

telah memusnahkan kesemua rekod-rekod akaun dan juga lain-lain dokumen yang penting.

Sungguh pun demikian sebagai menunjukkan adanya kehendak untuk pinjaman, dapatlah saya menyatakan bahawa di antara tahun 1970 hingga 1976 — jangkamasa selama tujuh tahun, sebanyak 24,000 permohonan untuk pinjaman perumahan telah diterima oleh Jabatan itu mengikut kumpulan-kumpulan berikut:

- (i) Kumpulan Pengurusan dan Iktisas — 1,846 permohonan
(7.69% daripada semuanya)
- (ii) Kumpulan Kerja dan Separa Iktisas — 6,030 permohonan
(25.12% daripada jumlah)
- (iii) Kumpulan Perkeranian dan Teknik — 15,457 permohonan
(64.40% daripada semuanya)
- (iv) Kumpulan Kakitangan Rendah dan Buruh Kasar — 667 permohonan
(2.79%)

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang di-Pertua, mengenai pinjaman Kerajaan ini adakah benar atau tidak bahawa hanya pegawai-pegawai yang mempunyai hak milik tanah sahaja akan dapat pinjaman dan kakitangan-kakitangan yang mempunyai pajakan (lease) tidak dapat ditimbang.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, keutamaan ini adalah diberi kepada pegawai-pegawai selain daripada yang mempunyai tanah sendiri yang hendak memiliki rumah yang dibina oleh private developers sendiri. Pinjaman bolehlah diberikan kepada mereka.

PENYELEWENGAN PEGAWAI UDA

7. Raja Nasron bin Raja Ishak minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan samada beliau telah menerima satu salinan laporan bertarikh 1hb. April, 1974, yang disediakan oleh Bahagian Penyelarasan dan Perlaksanaan, Jabatan

Perdana Menteri mengenai beberapa penyelewengan yang dibuat oleh beberapa orang pegawai tinggi Perbadanan Pembangunan Bandar (UDA). Jika laporan ini sudah diterima apakah tindakan-tindakan sewajarnya terhadap pegawai-pegawai yang terlibat terutamanya atas tuduhan-tuduhan berikut:—

- (a) pada 6hb. Jun, 1972, Jeram Rubber Estates Ltd. telah menjual 663 ekar tanah menerusi Encik Tan Geok Chuan dengan harga \$6,017,787.50 dan pada 16hb. Mac, 1973, UDA-SEA Park membelinya dengan harga \$18,576,000 atau tiga kali ganda daripada harga yang sebenarnya. Laporan siasatan oleh Bahagian Penyelarasan dan Perlaksanaan menuduh bahawa adanya pakatan di antara golongan yang tertentu yang telah mendapat keuntungan daripada jualan tersebut; dan
- (b) sekeping tanah 25.6 ekar berhampiran Tasek Industrial Estate Ipoh telah dinilai harganya oleh pegawai-pegawai penilaian UDA dengan harga 0.57 sen sekaki persegi pada 2hb. November, 1973 tetapi Timbalan Pengerusi UDA telah menyediakan satu kertas kerja kepada Lembaga Pengarah UDA dengan menaikkan harga 0.57 sen kepada \$1.40 sekaki persegi, tanpa menyebutkan bahawa pegawai-pegawai penilaian UDA telah pun menetapkan harga 0.57 sen. Adalah diumumkan oleh Bahagian Penyelarasan dan Perlaksanaan bahawa dokumen membuktikan penyelewengan tersebut ada di dalam simpanan mereka.

Menteri Perusahaan Awam (Datuk Haji Mohamed bin Yaacob): Tuan Yang di-Pertua, saya telah menerima satu laporan yang tersebut dan penyiasatan sedang dijalankan.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Soalan tambahan.

Tuan Yang di-Pertua: Apa hendak tambah lagi sedang disiasat kata Yang Berhormat Menteri tadi.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Bukan, ada berkenaan dengan siasatan.

Tuan Yang di-Pertua: Tak ada keluar satu report (penyata), apa yang hendak ditambahkan lagi Yang Berhormat. Soalnya sudah tepat beliau kata sedang disiasat. Cubalah tengok kalau Yang Berhormat Menteri boleh jawab.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, ada di dalam lapuran yang tersebut mengatakan bahawa, saya minta izin membacakan di dalam bahasa Inggeris:

"As an immediate measure the Deputy Chairman of UDA who has been responsible for questionable decisions and discontentment within and outside of the organisation should be replaced as early as possible."

Tuan Yang di-Pertua, pending atas siasatan ataupun keputusan siasatan itu mengapa tindakan tidak diambil memandang kepada lapuran ini bertarikh 1.4.1974, bermakna 3 tahun 6 bulan 24 hari hingga hari ini.

Datuk Haji Mohamed bin Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, lapuran yang dibaca oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah sulit tetapi perkara ini telahpun diteliti oleh Allahyarham Perdana Menteri yang lepas dan Allahyarham tidak bersetuju menukar ataupun menggantikan pegawai yang tersebut.

Tuan Yang di-Pertua: Lapuran sulit tetapi keluar — setakat ini sahajalah.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Ini tidak bersangkut-paut dengan perkara sulit. Bolehkah Yang Berhormat Menteri memberitahu Dewan ini siapa bertanggungjawab yang menjalankan siasatan ini.

Datuk Haji Mohamed bin Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, Biro Siasatan Negara.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Dr. Hee Tien Lai.

(Soalan No. 8 Y.B. Dr. Hee Tien Lai tidak hadir)

MEMILIKI SENJATAPI

9. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Undang-undang menyatakan bilangan juveniles yang kini menghadapi tuduhan memiliki senjatapi di bawah Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) dan Akta Keselamatan Dalam Negeri dengan memberikan umur mereka masing-masing dan juga nama mahkamah-mahkamah di mana mereka didakwa dan bilakah mereka ini akan dibicarakan dan nyatakan dalam setiap kes itu samada beliau dengan sendirinya telah memberi kebenaran supaya pendakwaan dijalankan di bawah Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) dan Akta Keselamatan Dalam Negeri.

Menteri Undang-undang (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, hanya seorang juvenile yang pada masa ini sedang menghadapi tuduhan memiliki senjatapi di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri yang telah diperaku sebagai 'kes keselamatan' menurut Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) 1975 kerana memiliki dengan secara haram sebilah sterling machine-gun iaitu di Raub, Pahang. Juvenile tersebut masa ditangkap umurnya 17 tahun 9 bulan dan sekarang hendak masuk 19 tahun umurnya dan akan dibicarakan pada 31.10.77 dan saya memberi persetujuan dituduh di bawah undang-undang.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Nampaknya Yang Berhormat Menteri tidak sebut perkara yang ada berlaku bahawa perkara budak yang berumur 14 tahun, samada beliau ada beri persetujuan mengenai penuduhan di bawah Akta Keselamatan Negara.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, tidak ada timbul soal ini — tidak ada kena-mengena. Ahli Yang Berhormat itu nampaknya hendak mengambil kesempatan sahaja.

HARGA GETAH

10. Toh Puan Onn Zariah binti Abu Bakar (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan, samada Kerajaan ber-cadang menaikkan harga getah kepada pekebun-pekebun kecil pada tahun hadapan setelah negara Iraq memberi jaminan untuk membeli sebanyak 3,000 tan getah Malaysia tiap-tiap tahun mulai tahun hadapan.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama (Tuan Paul Leong Khee Seong): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan tidak berkuasa untuk menentukan harga getah di Pasaran Dunia oleh kerana harga getah adalah bergantung, di antara lain, kepada keadaan perbekalan dan permintaan bahan ini di Pasaran Dunia. Oleh sebab pembelian getah oleh Iraq sebanyak mana yang dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah terlalu kecil iaitu kurang daripada 0.1% daripada jumlah pengeluaran getah asli dunia setahun, maka kuantiti pembelian itu tidak akan mempengaruhi atau memberi kesan kepada harga getah dalam jangka masa panjang.

KES ROMPAKAN

11. Tuan A.K. Aliuddin bertanya kepada Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri:—

- (a) memandangkan kejadian merompak oleh lanun-lanun kian menjadi-jadi di perairan Pantai Timur Negeri Sabah sejak akhir-akhir ini, apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak Pasukan Keselamatan bagi memben-teraskan kejadian tersebut daripada terus berlaku; dan
- (b) berapa kes rompakan yang berlaku sepanjang tahun ini dan berapa orang lanun-lanun yang telah dibunuh dan ditawan dalam gerakan yang dilancar-kan oleh Pasukan Keselamatan.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, dari bulan

Januari hingga September tahun ini hanya 9 kes rompakan telah dilaporkan berlaku dan sebagai tindakan oleh pihak Polis 3 orang lanun telah dibunuh serta 6 lagi ditangkap.

Pihak berkuasa sentiasa mengambil tin-dakan menjaga keselamatan nelayan-nelayan kita di perairan Pantai Timur Sabah dengan:

- (i) menghebatkan lagi rondaan Polis Merin di laut Semporna, Tawau dan Lahat Datu;
- (ii) mengadakan operasi khas dari masa kesemasa di kawasan Tawau, Sempor-na, Lahat Datu dan Sandakan;
- (iii) mengadakan 'Border Scouts' dan anggota-anggota Rela sebagai 'Listen-ing Posts' disemua Pulau, kampung-kampung dan kawasan-kawasan di tepi laut dan sungai untuk mencari/mengu-tip maklumat/risekan ke atas kegiatan-kegiatan lanun;
- (iv) membekalkan senapangpatah kepada nelayan-nelayan supaya mereka dapat mempertahankan diri dari lanun-lanun semasa di laut.

KETUA POLIS NEGARA KEPADA TAHANAN

12. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada benar Ketua Polis Negara telah berjanji dengan Y.B. Abdullah bin Ahmad (Ahli Parli-men Kawasan Machang) dan Y.B. Abdullah Majid (Ahli Parlimen Kawasan Raub) bahawa mereka akan dibebaskan selepas membuat pengakuan melalui televisyen dan nyatakan mengapa janji ini dimungkiri.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, tidak benar. Ketua Polis Negara tidak pernah memberikan janjinya kepada sebarang orang tahanan ba-hawa mereka akan dibebaskan sebagaimana yang dituduh.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Adakah pegawai-pegawai Polis lain ada memberi perjanjian ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, tidak ada.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Bolehkah beliau menentukan samada perjanjian ini diberi bahawa saya dibenarkan untuk melawat dan berjumpa dengan kedua-dua Ahli Parlimen itu dan tanya mereka.

Tuan Yang di-Pertua: Saya tidak faham.

Tuan Lim Kit Siang: Untuk menentukan samada perjanjian ini dibuat kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat — Datuk Abdullah Ahmad dan Yang Berhormat Abdullah bin Majid. Bolehkah saya dibenarkan untuk melawat dan berjumpa mereka dan tanya mereka samada perjanjian dibuat.

Tuan Yang di-Pertua: Ini tidak bersangkut dengan soalan asal. Kalau Yang Berhormat hendak berjumpa, boleh minta.

Tuan Lim Kit Siang: Bukan, hendak menentukan samada ada perjanjian bersangkut-paut dengan soalan ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Ini bagaimana pula Ahli Yang Berhormat yang menentukan hal ini.

Tuan Lim Kit Siang: Kalau perkara ini ada, tentu ada.

LEMBAGA PENGURUS SEKOLAH RENDAH JENIS KEBANGSAAN (CHINA) TSUN JIN

13. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Pelajaran menyatakan:—

- (a) Samada beliau sedar Lembaga Pengurus Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan (China) Tsun Jin telah mengemukakan permohonan kepada Pengarah Pelajaran Selangor/Wilayah Persekutuan

pada 10hb. Mei, 1977 supaya Sekolah Tsun Jin Kedua dibenar mengadakan sebuah Lembaga Pengurus Sekolah yang penuh;

- (b) Samada beliau telah mengkaji semula penolakan permohonan itu oleh Pengarah Pelajaran dengan alasan “sekolah yang kedua itu ialah dianggap sebagai sekolah yang baru dan oleh itu tidak akan ada satu Lembaga Pengurus penuh sebab tiada ‘Instrument of Management’, akan tetapi sekolah itu akan ada di bawah jagaan Ahli-ahli Pengawal Kewangan;”
- (c) Samada beliau telah menerima salinan sepucuk surat yang dihantarkan kepada Perdana Menteri oleh Persekutuan Persatuan-persatuan Lembaga Pengurus Sekolah China Persekutuan Tanah Melayu bertarikh 11hb. Ogos, 1977 yang memprotes penolakan tersebut sebagai berlainan dengan jaminan yang diberikannya (Perdana Menteri) apabila beliau menjadi Menteri Pelajaran pada tahun 1972 yang Akta Pelajaran (Pindaan) 1972 sama sekali tidak bertujuan hendak menghapuskan Lembaga-lembaga Pengurus sekolah; dan
- (d) Keputusan muktamad Kerajaan dalam perkara ini.

Timbalan Menteri Pelajaran (Tuan Haji Salleh bin Jafaruddin): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Kementerian Pelajaran sedar tentang perkara ini;
- (b) Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan (China) Tsun Jin (2) ialah sebuah sekolah baru dan Kementerian Pelajaran tidak bercadang melantik Lembaga Pengurus kepada sekolah-sekolah yang baru ditubuhkan kerana sekolah-sekolah ini ditadbirkan oleh Jawatankuasa Kewangan;
- (c) Kementerian Pelajaran telah menerima salinan surat yang dimaksudkan. Apa yang dipersetujui oleh Lembaga-lembaga Pengurus sekolah tidak akan

dihapuskan tanpa rundingan dan tidak ada perjanjian telah dibuat yang menyatakan bahawa akan diadakan Lembaga Pengurus bagi sekolah-sekolah yang baru ditubuhkan;

- (d) Keputusannya adalah sama seperti jawapan yang telah saya beri bagi soalan (b) di atas.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan menjawab samada terjadi dasar tetap Kerajaan bahawa untuk sekolah-sekolah jenis kebangsaan aliran China yang baru atau dianggap oleh Kementerian Pelajaran sebagai baru tidak akan membenarkan menubuh Lembaga Pengurus Sekolah. Kedua, kalau ada dasar ini samada Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar dasar ini ada bertentangan dengan jaminan-jaminan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri semasa beliau memegang jawatan sebagai Menteri Pelajaran dalam Dewan Rakyat ini pada bulan Januari, 1972 di mana ada perbincangan pindaan kepada Akta Pelajaran.

Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, untuk sekolah-sekolah jenis kebangsaan baru tidak akan ada lembaga yang akan ditubuhkan tetapi di sekolah-sekolah itu akan ditadbirkan oleh sebuah Jawatankuasa Kewangan. Pihak Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di waktu beliau menjadi Menteri Pelajaran tidak membuat janji bahawa lembaga ini tidak akan dibubarkan memandangkan bahawa peruntukan untuk pembubaran ini telahpun sedia ada. Tetapi apa yang telah dijanjikan ialah Lembaga-lembaga ini tidak ada dibubarkan tanpa rundingan terlebih dahulu, kalau ianya melibatkan sekolah yang sudah ada. Bagi sekolah-sekolah yang baru tidak akan ada lembaga tersebut.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Menteri Pelajaran

sedar bahawa mengenai perkembangan khususnya sekolah jenis China, latar belakang, sejarah, pertumbuhan sekolah-sekolah China rendah ialah di mana masyarakat, ibu-ibubapa dan wakil-wakil daripada masyarakat China ada ambil bahagian yang sangat dekat dan mesra dalam perkembangan sekolah-sekolah tersebut dan bolehkah pihak Kementerian Pelajaran atau Yang Berhormat Menteri Pelajaran mengkaji dasar ini memandangkan latarbelakang dan hasrat-hasrat orang-orang yang berkenaan dalam perkara ini.

Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, yang pertamanya tidak ada sekolah jenis China di dalam negara ini tetapi sekolah jenis kebangsaan yang menggunakan bahasa China sebagai bahasa pengantar. Saya sedar tentang tradisi dan latarbelakang sekolah-sekolah ini yang mana sekolah-sekolah ini memang diambil berat oleh kaum tersebut. Tetapi peranan ini bukan sahaja boleh dimainkan melalui lembaga yang mentadbirkan sekolah itu yang berkuasa melantik dan membuang guru dan sebagainya yang mana latarbelakang inilah yang menimbulkan banyak kegelisahan di kalangan mereka yang bekerja di dalam sekolah ini. Tetapi peranan yang sama boleh juga dimainkan oleh Persatuan Ibubapa/Guru (PIBG) yang mana kaum yang terlibat dengan sekolah ini boleh menentukan supaya sekolah-sekolah ini berjalan dengan licin.

Selain daripada itu kedudukan sekolah-sekolah China sekarang tidak sama seperti dahulu iaitu pihak Kerajaan mengambil peranan yang lebih besar daripada di zaman dahulu, di zaman British, khususnya di mana semua pentadbiran, urusan dan perbelanjaan bagi sekolah-sekolah itu disediakan oleh kaum-kaum tersebut sahaja. Jadi latarbelakang boleh berubah daripada satu masa ke satu masa.

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Mengenai arahan

pengawasan kewangan ini, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberitahu bagaimana Lembaga atau Jawatankuasa Pengawasan Kewangan ini ditubuhkan atau penubuhan ini dibuat di bawah akta atau undang-undang apa.

Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad:

Tuan Yang di-Pertua, saya memerlukan notis untuk memberikan jawapan.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Menteri menerangkan samada dasar baru ini pihak Kementerian Pelajaran ialah dasar Yang Berhormat Menteri sendiri atau satu dasar Kerajaan Barisan Nasional yang mendapat persetujuan dan sokongan oleh semua ahli-ahli komponen dalam Barisan Nasional termasuk MCA, Gerakan dan lain-lain parti.

Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad:

Tuan Yang di-Pertua, ini bukan dasar baru dan dalam perkara ini tidak ada politik yang terlibat.

CUKAI BARANG-BARANG DI TAMBAK JOHOR

14. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Kewangan menyatakan:—

- (a) samada Kerajaan akan mengkaji semula kedudukan mengenakan cukai yang berkesan di Tambak Johor memandangkan bas-bas dan kenderaan-kenderaan yang berulang-alik antara Johor Bahru ke Singapura terlepas begitu sahaja sedangkan tiap-tiap penumpang ada membawa barang-barang yang sepatutnya dikenakan cukai, tetapi terlepas begitu sahaja di tempat pemeriksaan Kastam; dan
- (b) adakah informers atau Pegawai-pegawai Kanan Kastam dari Ibu Pejabat mengadakan spot check pada bila-bila masa tanpa memberitahu kedatangan mereka. Sekiranya tidak, mengapa.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Setelah meneliti soalan Yang Berhormat itu, saya percaya Ahli Yang Berhormat bermaksud untuk menegur pemeriksaan yang dilakukan oleh Jabatan Kastam di Tambak Johor dan bukan menyoal tentang sistem cukai di situ. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di Johor Bahru semua penumpang-penumpang bas yang datang dari Singapura adalah dikehendaki turun untuk mengikrarkan barang-barang yang mereka bawa supaya dapat dikenakan cukai ke atas barang-barang yang bercukai dan bas yang dikosongkan itu pula diperiksa oleh pegawai-pegawai kastam untuk memastikan samada masih terdapat barang-barang yang tertinggal atau pun tersorok. Begitu juga bagi kenderaan-kenderaan kereta motor dari Singapura pemeriksaan dilakukan ke atas kereta-kereta itu dan penumpang-penumpang yang ada membawa barang-barang bercukai adalah di arah membayar cukai berkenaan. Ada kala nya kereta-kereta itu diperiksa 100% iaitu secara menyeluruh dengan penumpang-penumpangnya sekali diperiksa rapi.
- (b) Mengenai mengadakan spot check ataupun pemeriksaan mengejut ini memangpun ada dijalankan oleh pegawai-pegawai kanan kastam yang bertauliah pada setiap hari. Dan juga pegawai-pegawai daripada Bahagian Pencegah ada menjalankan spot check ini pada bila-bila masa sahaja.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa semua kereta-kereta diperiksa di tempat-tempat yang tertentu sebagaimana soalan yang ke 14, dari itu bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan mengatakan samada ada dikecualikan kereta-kereta kepunyaan orang-orang daripada diperiksa.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, tidaklah dapat dinafikan bahawa ada kalanya dikecualikan kereta-kereta orang-orang tertentu yang datang daripada Singapura melalui Johor Bahru tetapi terpulanglah kepada pegawai yang berada di situ untuk menimbangkan samada patut dikecualikan pada masa itu ataupun tidak.

AKTA KESELAMATAN DALAM NEGERI — PERBICARAAN BUDAK LELAKI

15. Tuan Oh Keng Seng (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Undang-undang menyatakan:—

- (i) menerangkan mengapa beliau telah tidak dirundingkan bila budak lelaki berumur 14 tahun itu dituduh di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri;
- (ii) memberikan nama Timbalan Pendakwa Raya atau Pegawai yang telah membuat keputusan untuk menuduh budak lelaki itu di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri itu; dan
- (iii) jumlah kanak-kanak sekarang ini sedang menanti perbicaraan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri.

Menteri Undang-undang (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, suka saya menerangkan kepada Dewan ini iaitu mengikut Akta 82, Undang-undang Keselamatan Dalam Negeri (ISA) takrif atau definisi “terrorist” bermakna seorang yang membawa atau menyimpan senjata atau peluru atau bom (explosive) dengan tiada kebenaran dari pihak yang berkuasa yakni secara haram di dalam kawasan yang telah diistiharkan kawasan keselamatan. Di bawah Seksyen 47 Akta Keselamatan Dalam Negeri, seluruh Wilayah Persekutuan telah diistiharkan kawasan keselamatan. Ini bermakna tiap-tiap seorang yang menyimpan atau membawa senjapati atau bom tangan dengan secara haram adalah melakukan satu kesalahan di bawah Seksyen 57 (1) (a) yakni dia seorang terrorist yang membawa hukuman mati sekiranya dibicara dan dapati salah.

Mengikut Peraturan 3 (3), mana-mana orang yang dituduh di bawah Undang-undang Keselamatan Dalam Negeri hendaklah dibicarakan mengikut Peraturan-peraturan (Kes-kes Keselamatan) Perlu (Pindaan) Tahun 1975. Akta Mahkamah Budak-budak Tahun 1947 (Juvenile Court Ordinance, 1947) tidak boleh dipakai, ada sebut dalam undang-undang itu. Oleh yang demikian keputusan Timbalan Pendakwa Raya Pulau Pinang mendakwa seorang budak lelaki berumur 14 tahun itu di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri adalah tepat mengikut undang-undang.

Dengan sebab banyaknya kes-kes memiliki senjapati dengan secara haram berlaku di Semenanjung Malaysia ini maka adalah amat sukar dan mengambil masa yang panjang bagi saya sendiri hendak menelek, meneliti, membaca tiap-tiap kertas kes memiliki pistol secara haram itu di seluruh Malaysia, khususnya kadang-kadang saya selalu pula keluar negeri bermesyuarat, maka saya telah mengeluarkan satu arahan kepada semua Timbalan Pendakwa Raya pada masa itu iaitu tiap-tiap seorang yang didapati menyimpan senjapati dengan secara haram hendaklah dituduh di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, oleh sebab mengikut undang-undang yang saya sebutkan di atas tadi mereka semua adalah terrorist. Tetapi dalam arahan saya itu ada pula saya menyatakan kalau ada pula sebab-sebab tertentu yang difikirkan tidak patut dituduh di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, tetapi boleh dituduh di bawah undang-undang yang ringan sedikit iaitu Undang-undang Senjapati (Hukuman Lebih Berat) atau yang lebih ringan lagi, Undang-undang Akta Senjapati atau The Arms Act yang biasa, maka hendaklah kertas siasatan itu dirojokkan terus kepada saya sendiri untuk saya timbang dan beri keputusan.

Dalam kes yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu Timbalan Pendakwa Raya itu tidak merojokkan kertas siasatan itu terlebih dahulu kepada saya kerana pada pendapatnya dan timbang tiliknya adalah patut dituduh di bawah Akta Keselamatan Dalam

Negeri atau ISA dengan tidak memberitahu saya terlebih dahulu. Dengan sebab kes itu telah dihantar untuk dibicarakan di Mahkamah Tinggi, maka tiada peruntukan pula di bawah undang-undang untuk saya memindanya sekiranya hendak dipinda. Dengan demikian sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian maklum kes serupa itu hukumannya telahpun dijatuhkan dan juga telahpun ditimbangkan oleh Jemaah Pengampunan baru-baru ini.

Bagi menjawab soal (ii) saya berpendapat adalah tidak wajar atau tidak mustahak nama Timbalan Pendakwa Raya itu atau pegawai-pegawai undang-undang lain yang terlibat dalam membuat keputusan kes tersebut diistiharkan namanya dalam Dewan ini.

Semenjak saya pulang dari luar negeri pada pertengahan bulan lepas, saya telah memberi satu arahan kepada semua Pendakwa Raya iaitu tiap-tiap kes atau apa-apa kesalahan menyimpan senjata dengan secara haram mestilah dihantar segala kertas siasatan itu kepada saya sendiri untuk saya baca dan buat keputusan. Saya sedar sangat-sangat ini menambahkan beban kerja saya dan saya hendak tidur pun tak dapat.

Perkara (iii) sehingga hari ini tiada kes juvenile yang dituduh melainkan satu kes tadi yang telah saya jawabkan kepada Ahli dari Melaka tadi iaitu sekarang umurnya pun sudah masuk 19 tahun.

Tuan Lim Kit Siang: Saya sangat menyambut baik arahan Yang Berhormat Menteri bahawa semua kes yang mengenai perkara yang berumur di bawah 18 tahun akan dirojokkan kepada beliau sebelum satu keputusan dibuat. Tetapi jawapan Yang Berhormat Menteri tadi menerangkan latar belakang kenapa budak yang berumur 14 tahun didakwa di bawah ISA dan Peraturan-peraturan (Kes-kes Keselamatan) Perlu sangat memبرانatkan oleh kerana Dewan ini dalam bulan Disember, 1975 dan Oktober tahun itu ada dapat satu jaminan dari Yang Berhormat

Menteri sendiri bahawa beliau akan dengan sendiri menilitikan setiap kes sebelum seseorang termasuk budak-budak atau orang-orang yang kurang daripada 18 tahun sebelum didakwa di bawah Peraturan-peraturan (Kes-kes Keselamatan) Perlu. Kenapakah jaminan itu tidak dilaksanakan? Dan sekarang inipun penjelasan diberikan bahawa kes yang melibatkan budak-budak di bawah umur 18 barulah dirojokkan kepada Yang Berhormat Menteri. Inipun bertentangan dengan jaminan yang dibuat oleh beliau. Bolehkah beliau memberikan satu penjelasan?

Tan Sri Datuk Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, kalau dirojokkan kepada saya pun, saya tuduh dia di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri. Saya sudah terangkan tadi, terang dan nyata saya memberi arahan semua kes menyimpan senjata secara haram akan dituduh di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, tak kira apa umurnya, tetapi kalau ada yang difikirkan menasabah tak patut dituduh di bawah ISA maka hendaklah Timbalan Pendakwa Raya itu merojokkan kepada saya, kerana mustahil sebegitu banyak kes, beratus ribu kes itu saya hendak baca semuanya, pada hal tanggungjawab saya begitu berat tetapi sepatutnya kes di Pulau Pinang itu dirojokkan kepada saya. Memang ada arahan, tetapi tak dirojokkan kepada saya. Saya sudah terangkan tadi sebab-sebabnya. Pada pendapat saya dan saya suka menerangkan kepada Ahli Yang Berhormat walaupun dia berumur 12 tahun atau 14 tahun adalah kesalahan itu boleh dihukum gantung. Janganlah kita bimbangkan hukuman dalam negara kita sahaja. Saya baca-kan di sini (*Dengan izin*):

Time, Saturday, October 8, 1977. Tempatnya di Miami.

"Miami.

A 15-year old boy is found convicted of murder. The murderer will be sentenced on November 17th. His conviction could bring a death penalty or a sentence of life imprisonment with no parole for 25 years. But the Prosecution is not requesting death penalty."

Di United States of America pun budak 14—15 tahun boleh dihukum mati juga. Itu tak ada bezanya. Itulah penerangan saya.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Adakah benar lapuran itu bukan satu death sentence yang mandatory, tetapi ada perbezaan dengan kes-kes keselamatan di mana sesiapa yang didakwa yang didapati salah mewajibkan death sentence. Saya sangat kesal Yang Berhormat Menteri tidak boleh differentiate antara satu perkara di mana death sentence bukan mandatory dengan satu perkara di mana death sentence yang mandatory. Adakah Yang Berhormat Menteri faham ini?

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Saya jauh 10 kali lebih faham dan saya telah 14 tahun jadi Peguam Negara, tetapi Ahli yang Yang Berhormat baru lulus (*Ketawa*). Saya tahu perkara itu — saya tahu. Itu sebab saya diamkan kes itu terus dibicarakan kerana kewajipan Hakim itu mesti menjatuhkan hukum mengikut undang-undang. Lepas itu terpulanglah kepada satu Badan Pengampunan yang boleh menimbangkan samada dilepaskan terus atau dikurangkan hukumannya dan ada cara lain.

Di sini saya suka juga menerangkan mengenai kebimbangan Ahli Yang Berhormat dan marah sangat orang yang di bawah 18 tahun tak patut boleh dituduh di bawah ISA. Saya suka terangkan di sini iaitu kita tahu dan saya dapati pada masa ini bagaimana komunis-komunis atau ejen-ejenya dan juga penyeludup dadah telah menggunakan kebanyakannya orang-orang muda di bawah 18 tahun kerana dia tahu ada championnya dalam Dewan Rakyat ini yang menyuarakan, kalau 18 tahun ke bawah jangan sekali-kali dituduh di bawah hukuman mati. Pada hal kita tahu budak-budak sekarang yang berumur 15 — 17 tahun yang ada dalam bandar-bandar itu jauh lebih cerdik dan pandai daripada orang-orang di kampung. Kalau kita buat satu keputusan, saya bagi pihak Kerajaan tidak akan menuduh juvenile yang di bawah 18 tahun di bawah ISA yang akan membawa hukuman mati, maka

akibatnya misalnya kalau ada budak 18 tahun yang membaling bom tangan ketika perbicaraan mahkamah sedang dijalankan atau di Dewan ini, maka siapakah yang akan disalahkan? Tentulah kita semua di sini yang mendesak saya jangan didakwa budak di bawah 18 tahun dijatuhkan hukuman mati. Di sini saya memikirkan bahawa walau apa juapun saya bertanggungjawab dan saya percaya Ahli Yang Berhormat di sini menyokong saya demi keselamatan negara daripada dua tiga perkara sentimen dari pihak Pembangkang.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah setakat itu.

ASEAN — PROJEK PERINDUSTRIAN

16. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- (a) atas asas apakah kelima-kelima projek perindustrian itu mula-mulanya di-untukkan kepada kelima-lima buah negara ASEAN itu;
- (b) mengapakah kajian kemungkinan bagi projek-projek ini tidak diselesaikan sebelum Sidang Kemuncak ASEAN Kedua dan sebelum negara-negara asing dihampiri untuk membiayai projek-projek ini; dan
- (c) sekiranya kajian kemungkinan ini membuktikan bahawa projek-projek ini tidak sesuai, adakah Kerajaan-kerajaan itu akan mengeneipkan projek-projek ini dan menggantikan dengan yang lain, jika ya, apakah projek-projek lain yang mungkin.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Lima buah projek perindustrian ASEAN yang dimaksudkan itu telah di-untukkan hasil daripada perundingan antara negara-negara anggota ASEAN di mana sebuah projek perindustrian di-untukkan bagi sesuatu negara ASEAN berdasarkan kepada kesesuaian projek

tersebut seperti terdapatnya bahan-bahan mentah di dalam negara yang berkenaan bagi projek tersebut. Misalnya, gas asli di Indonesia dan Malaysia, rock salt di Thailand dan sulphate acid yang merupakan keluaran sampingan kepada projek pelabur tembaga di Filipina.

- (b) Saya suka menjelaskan iaitu projek tersebut telah ditentukan di Mesyuarat Menteri-menteri Ekonomi ASEAN di Kuala Lumpur pada bulan Mac, 1976. Kajian-kajian kemungkinan telah dimulakan dan menjelang Sidang Kemuncak ASEAN Kedua, Indonesia telahpun menyiapkan kajian kemungkinan bagi projek ureanya sementara kajian bagi lain-lain projek perindustrian sedang diteruskan. Adalah dijangkakan kajian-kajian ini akan dapat disiapkan oleh negara-negara yang berkenaan pada pertengahan tahun hadapan iaitu tahun 1978.

Projek-projek perindustrian ASEAN ini adalah merupakan projek-projek yang besar yang akan melibatkan perbelanjaan beribu-ribu juta ringgit. Oleh itu, sudah tentulah ianya memerlukan masa yang agak panjang untuk menyediakan kajian kemungkinannya. Ini adalah kerana kajian-kajian tersebut adalah meliputi segala aspek tekno-ekonomi dan juga kewangan dan melibatkan penentuan terhadap adanya sumber-sumber asli yang diperlukan bagi projek-projek tersebut melalui geological survey seperti halnya dengan gas asli di Malaysia, rock phosphate di Filipina dan garam di Thailand. Oleh kerana Indonesia telahpun mempunyai data-data mengenai sumber bahan mentah bagi projeknya, ianya telah dapat menyiapkan kajian kemungkinannya lebih awal dari negara-negara ASEAN yang lain. Memandangkan kepada

faktor-faktor yang saya katakan tadi saya rasa masa yang diambil untuk menyediakan kajian-kajian kemungkinan itu tidaklah begitu lama bahkan masa yang diambil ialah masa yang biasa diperlukan bagi projek-projek serupa itu.

- (c) Ya. Negara-negara anggota ASEAN akan hanya membenarkan pelaksanaan projek-projek yang didapati viable selepas penilaian dibuat ke atas satu kajian kemungkinan itu. Jadi mana-mana projek yang difikirkan tidak viable akan digugurkan dan dalam semangat Kesatuan ASEAN negara yang mana projeknya didapati tidak viable boleh mengesyorkan sebuah projek ganti yang sesuai untuk dipertimbangkan viabilitinya. Projek-projek ini mungkin dapat menggantikan lima buah projek perindustrian yang asal ataupun merupakan asas bagi lima buah projek perindustrian ASEAN yang kedua ialah:

newsprint,
heavy duty rubber tyres,
potash fertilizers,
metal-working machine tools,
deep fishing equipment,
electrolite tin-plating, dan
television components.

Kajian-kajian kemungkinan awal (feasibilities study) sedang dijalankan oleh negara-negara ASEAN. Kajian-kajian telah juga dimulakan bagi mengecamkan lain-lain projek yang mempunyai potensi sebagai projek-projek perindustrian ASEAN berdasarkan kepada impot daripada negara-negara di luar ASEAN.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 8 dan No. 17 adalah diberi di bawah ini)

LAWATAN TIMBALAN PERDANA MENTERI KE AMERIKA SYARIKAT

8. Dr. Hee Tien Lai minta Perdana Menteri menyatakan hasil daripada perbincangan-perbincangan di antara Y.A.B. Timbalan Perdana Menteri kita dan saudagar-saudagar Amerika yang terkemuka dalam lawatan beliau ke Amerika Syarikat baru-baru ini.

Timbalan Perdana Menteri (Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad): Perhitungan hasil dari satu-satu lawatan tidaklah mudah dibuat dengan tepat. Mungkin kesan lawatan dapat dianggarkan dari kesediaan mereka yang berkenaan menghadiri perjumpaan-perjumpaan yang disusun dalam lawatan tersebut.

Berhubung dengan ini kehadiran hampir semua syarikat-syarikat dan bank-bank yang terbesar sekali di Amerika Syarikat dengan diwakili oleh pegawai-pegawai yang tertinggi di perjumpaan di New York, Chicago dan San Francisco, membuktikan penghargaan yang diberi kepada lawatan Y.A.B. Timbalan Perdana Menteri (saya). Sungguhpun ramai yang hadir sudah pun mempunyai perusahaan di Malaysia, separuh yang hadir adalah dari syarikat yang belum ada pengalaman dalam perusahaan di Malaysia. Mereka ingin tahu tentang peluang-peluang penanaman modal di Malaysia. Tertakluk kepada beberapa perkara yang boleh ditentukan oleh Malaysia, penanaman modal sebanyak M\$2,000 juta adalah dalam "pipe-line". Angka ini juga boleh dijadikan ukuran jaya atau gagal lawatan tersebut.

HARGA MINYAK PETROL/DIESEL

17. Datuk Haji Shafie bin Abdullah minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan adakah beliau sedar yang persetujuan Kerajaan menaikkan harga minyak petrol/diesel sedikit demi sedikit itu telah membebaskan lagi penderitaan rakyat di kampung-kampung dan estet-estet dan samada beliau bercadang hendak mengambil

tindakan menyekat kenaikan harga-harga minyak itu untuk sekurang-kurangnya dalam tempoh tiga tahun lagi.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah): Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan tidak membuat persetujuan untuk menaikkan harga minyak petrol dan diesel sedikit demi sedikit sepertimana yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Harga barang-barang petroleum tersebut masih dikekalkan diparas yang ada sekarang iaitu \$3.38¢ satu IG bagi minyak petrol premium, \$3.00 satu IG bagi minyak petrol regular dan \$1.18¢ satu IG bagi minyak diesel di stesyen-stesyen minyak sejak kajian harga barang-barang petroleum yang dibuat pada bulan Februari 1976 yang lalu. Mengenai harga minyak tanah domestic, saya suka memaklumkan iaitu kenaikan-kenaikan harga sebanyak 1¢ hingga 7¢ satu IG bagi jualan minyak tanah di peringkat gelen yang ditetapkan oleh Kerajaan di beberapa kawasan baru-baru ini ialah untuk menjamin bekalan yang sentiasa mencukupi dan tidak terputus-putus di tempat-tempat tersebut dan kawasan-kawasan serta kampung-kampung yang terpencil disekitarnya. Manakala harga-harganya di beberapa tempat yang lain seperti di Kuala Lumpur masih dikekalkan dengan harga yang lama iaitu 82¢ satu IG sejak tahun 1976 yang lalu dan bagi beberapa tempat yang lain pula seperti di Negri Sembilan harganya telah diturunkan sebanyak 1¢ satu IG. Sungguhpun Kerajaan telah memberi persetujuan terhadap kenaikan-kenaikan harga bagi jualan minyak tanah di peringkat gelen di kawasan-kawasan yang berkenaan, jualan di peringkat botol telah diturunkan dari 20¢ hingga 25¢ sebotol kepada 15¢ hingga 17¢ sebotol bagi kawasan-kawasan yang ditentukan di seluruh Semenanjung Malaysia. Saya percaya langkah-langkah yang diambil itu adalah selaras dengan kehendak Kerajaan untuk mengurangkan beban dan penderitaan rakyat terutama sekali di kampung-kampung dan estet-estet.

Mengenai harga-harga barang-barang tersebut di masa-masa yang akan datang suka-lah saya memberi jaminan iaitu Kementerian ini adalah sentiasa berusaha mengkaji langkah-langkah untuk menstabilkannya di mana pertimbangan-pertimbangan yang mendalam perlulah diambil supaya kepentingan-kepentingan semua pihak yang terlibat akan terjamin. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat keperluan barang-barang petroleum seperti minyak petrol dan diesel di dalam negeri pada masa ini adalah kebanyakannya dari minyak mentah yang diimpot yang harga-nya dipengaruhi oleh harga di pasaran dunia. Langkah-langkah menstabilkan harga barang-barang petroleum yang dilaksanakan oleh Kerajaan pada masa ini ialah di antaranya melalui sekim pemberian subsidi. Perlaksanaan sekim ini di masa-masa yang akan datang walau bagaimanapun adalah bergantung kepada sejauh manakah pihak Kerajaan ber-upaya membiayai kenaikan-kenaikan harga oleh negara-negara pengeksport dan perkembangan permintaan barang-barang tersebut di dalam negeri di masa-masa yang akan datang. Saya percaya Ahli Yang Berhormat sendiri sedia maklum yang sumber-sumber tenaga dan bekalan barang-barang tersebut dari negara ini adalah juga terhad untuk tempuh masa yang tertentu sahaja. Walau bagaimanapun suka-lah saya memberi jaminan iaitu se-barang keputusan yang diambil mengenai harga barang-barang tersebut adalah terlebih dahulu dikaji dengan mendalam supaya tidak mendatangkan kesan yang buruk kepada pengguna-pengguna dan perkembangan per-industrian di negara ini.

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG SARAAN HAKIM (PINDAAN)

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi meminda Akta Saraan Hakim 1971; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Tak

Berpotfolio; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG PELELONG (PINDAAN)

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi meminda Ordinan Pelelong Sabah Bab 9; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

USUL

USUL UNTUK MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG PERSENDIRIAN MEMINDA AKTA BIRO SIASATAN NEGARA, 1973

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula Perbahasan yang ditangguhkan atas masaalah:

Bahawa Dewan ini, menurut Peraturan Mesyuarat 49 (2), memberi izin kepada Ahli Yang Berhormat bagi Kawasan Kota Melaka untuk mengemukakan satu Rang Undang-undang Ahli Persendirian bertajuk Akta Biro Siasatan Negara (Pindaan), 1977 untuk meminda Akta Biro Siasatan Negara, 1973 untuk menubuhkan Biro Siasatan Negara sebagai sebuah badan bebas yang hanya bertanggungjawab kepada Parlimen dan bukan kepada mana-mana Menteri supaya ianya bebas dengan sepenuhnya dan tidak tertakluk kepada apa-apa pengaruh atau kawalan politik dalam tugasnya untuk memerangi rasuah terutama sekali rasuah di peringkat politik atasan. (24hb. Oktober, 1977).

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat dari Petaling, sila sambung ucapannya semalam.

3.35 ptg.

Tuan Oh Keng Seng (Petaling): Tuan Yang di-Pertua, keadaan yang ada sekarang dalam NBI samada dari segi kuasa-kuasa atau pentadbiran adalah tidak memuaskan. NBI hanya diberi kuasa menangkap ikan bilis sahaja, sedangkan buaya besar tidak dapat ditangkap. Banyak buaya besar ada di tanahair kita. Tiap-tiap negeri pun ada buaya besar, di Sabah misalnya kita dapat dengar, baca dapat surat pun dari pihak parti BERJAYA menuduh Parti USNO, pemimpin USNO, diberikan dengan detail dan juga dengan dokumen-dokumen bukti-bukti tuduhan-tuduhan Tun Mustapha dan rakan-rakannya ada rasuah, tetapi malangnya adakah NBI ambil tindakan. Adakah NBI siasat tuduhan yang dikemukakan oleh Parti BERJAYA? Apa sebab NBI tidak ambil tindakan? Adakah Tun Mustapha sebab dia seorang Tun tidak diambil tindakan.

(Tuan Azahari bin Md. Taib *mempergunakan Mesyuarat*)

Tuan Azahari bin Md. Taib: Saya ingat Yang Berhormat tidak payah sebutkan nama-nama orang dalam menghujahkan itu.

Tuan Oh Keng Seng: Tuan Speaker, tuduhan-tuduhan korupsi pun ada dikemukakan di Negeri Selangor di mana PKNS adalah gagal dalam banyak projek-projek perumahan. Akibatnya berjuta-juta ringgit telah disalahgunakan oleh PKNS. Apa sebab NBI tidak siasat? Saya dapat tahu banyak surat komplek telah dihantar kepada NBI tentang perkara salahgunakan, gagalan projek-projek perumahan yang dijalankan oleh PKNS. Malangnya tindakan atau siasatan tidak dibuat. Apa sebab? Di Negeri Sembilan juga, kita dapat tahu banyak projek telah gagal. Projek undang di Lukut dan juga projek sugar refinery di Air Hitam. Patutlah NBI mesti siasat kalau NBI betul-betul satu badan yang bebas, yang bertanggungjawab dan yang mempertahankan wang-wang rakyat.

Di Pulau Pinang juga kita dapat dengar skandal yang besar berlaku dalam projek KOMTAR untuk memperingati Allahyarham Tun Abdul Razak. Projek KOMTAR yang setinggi 60 tingkat itu adalah bernilai pada mula-mulanya \$200 juta tetapi saya dapat tahu kos projek KOMTAR itu hingga sekarang adalah bernilai \$600 juta. Barangkali apabila projek itu siap kelak kosnya akan berjumlah sampai kepada \$1,000 juta. Tuan Yang di-Pertua, dalam projek KOMTAR ini langsung tidak ada feasibility study tentang architectural design dan tidak ada membuat tender langsung atas architectural designnya. Ketua Menteri sendiri telah memberi award kepada sebuah Syarikat Team Three — Kumpulan Akitek Bertiga di mana adik Ketua Menteri sendiri ada menjadi senior partner dalam kompeni tersebut. Adakah ini adil? Ketua Menteri sendiri berkata adiknya sendiri ada di dalam Syarikat Team Three dengan tidak sengaja (by accident). Bolehkah kita terima alasan-alasan yang diberikan oleh Ketua Menteri Pulau Pinang itu. Saya rasa ini bukan by accident, Tuhan dan Ketua Menteri sendiri sahaja yang tahu alasan-alasan itu. Patutlah NBI mengambil tahu alasan-alasan dan patutlah rakyat jelata pun tahu alasan-alasan itu, bukannya Tuhan dan Ketua Menteri sahaja yang tahu. Mengapakah NBI tidak menyiasat perkara ini. Adakah NBI ini buta?

Tuan Yang di-Pertua, Allahyarham Tun Dr. Ismail pernah berkata, saya quote: "wrongful discretion is a form of corruption". Ini adalah benar sebab korupsi ada bermacam-macam, sebab korupsi bukan ada mengeluarkan resip. "Wrongful discretion is a form of corruption" adalah benar.

Tuan Yang di-Pertua, semalam kita ada ter-baca dalam suratkhbar mengatakan "MCA Chief hits at selfish politicians".

Tuan Azahari bin Md. Taib: Berapa hari-bulan suratkhbar itu?

Tuan Oh Keng Seng: *National Echo*, Monday 24th October. Saya minta izin membacanya:

"MCA CHIEF HITS OUT AT SELFISH POLITICIANS

**(THE NATIONAL ECHO,
Monday, October 24, 1977)**

The MCA will not protect or give patronage to persons who use their party positions to indulge in malpractices and corrupt acts for their own material gains.

The Minister of Labour and Manpower and MCA President, Datuk Lee San Choon, stressed that the MCA must weed out these elements from its ranks and place in positions of trust only those who were honest, sincere and dedicated.

He said that the tendency to associate wealth with success and success with wealth brought about the danger that those who became leaders might think that it was their prerogative to become rich.

Certain mental attitudes should also be wiped out, especially the traditional attitude of 'giving face' to elderly leaders, however ineffective they may be, and to allowing them to occupy positions of leadership."

Datuk Lee San Choon, MCA President, also said:—

"No society would tolerate corruption. If it is flooded with corruption, then that society will finally lose its discipline and morale.

In a developing country like Malaysia, we shall not tolerate the evil of corruption to exist and to spread otherwise this will ruin our society and hinder our development.

Moreover, it will hinder the effort of the Government to eradicate poverty, because in a society flooded with corruption the person who loses most is the poor, because these poor could not afford to bribe the Government officers to help solve their problems.

As a political party, if we are sincere to fight for a more just and equal society, we have got to provide and create opportunity for the poor and at the same time resolutely

oppose corruption. In so doing, we have got to be sure that our members are not corrupt. We must ensure that our members do not corrupt and make use of the party to enrich themselves."

Tuan Yang di-Pertua, inilah satu ucapan yang besar di luar Dewan ini. Saya cabar President MCA, Datuk Lee San Choon memberikan ucapan seperti ini dalam Dewan ini menyokong usul yang dikemukakan semalam. Saya cabar juga Yang Berhormat Datuk Lee San Choon President MCA kalau beliau betul-betul sincere, bersih dan anti-korupsi, saya cabar dia mengemukakan harta-hartanya daripada masa beliau menjadi kerani hingga sekarang semasa beliau menjadi Menteri kalau dia betul-betul hendak menghapuskan korupsi.

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya, saya menyokong usul yang telah dikemukakan oleh rakan saya dan saya harap semua ahli-ahli Yang Berhormat dari pihak Pembangkang atau dari pihak pemerintah sokonglah usul ini supaya negara kita mempunyai satu imej yang baik di luar negeri.

3.48 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk memberi sedikit sumbangan terhadap usul yang telah dicadangkan oleh rakan saya dari Kota Melaka dan di samping ini mengambil kesempatan berucap sepatah dua kata.

Tuan Yang di-Pertua, kami dari pihak sini selalu menyatakan bahawa sekiranya kita mahu segala jentera-jentera Kerajaan dapat bergerak dengan berkesan maka adalah perlu bagi kita melancarkan satu peperangan yang bersemangat terhadap korupsi di semua peringkat dan juga terhadap berbagai bentuk penyalahgunaan kuasa untuk kepentingan diri sendiri. Ini pada pandangan saya adalah lebih perlu supaya kita dapat menentukan pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga dan semua projek-projek pembangunan di dalamnya dapat dicapai sebagai yang dijadualkan.

Tuan Yang di-Pertua, kita kerap kali mendengar daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Timbalannya baik pun di dalam Dewan ini ataupun di luar bahawa Kerajaan Barisan Nasional akan bertindak menghapuskan korupsi di negara kita oleh kerana rasuah ialah salah satu kejahatan yang dihadapi oleh masyarakat di negara kita ini.

Kami mengalu-alukan keazaman Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk menghapuskan korupsi akan tetapi cakapan ialah satu perkara, tetapi samada Biro Siasatan Negara yang diberi tanggungjawab untuk menghapuskan korupsi mempunyai kebolehan kebebasan dan apa yang lebih mustahak kekuasaan untuk menjalankan tugasnya tanpa kekhuatiran dan pilih kasih ialah satu perkara yang lain. Inilah merupakan pada pandangan saya satu ujian yang penting kepada Kerajaan dan khasnya kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Pada permulaan tahun lalu sebagai yang telah dikatakan oleh rakan saya dari Kota Melaka, Biro Siasatan Negara telahpun dipindahkan dari Jabatan Perdana Menteri ke Jabatan Peguam Negara. Tuan Yang di-Pertua, dengan berbuat demikian jelaslah bahawa ini adalah merupakan satu langkah yang mundur dan bererti kejatuhan taraf Biro Siasatan Negara ini. Dalam keadaan yang wujud ini, BSN pada pandangan saya tidak boleh dijadikan sebagai satu badan yang benar-benar bebas yang tidak merasa khuatir dan pilih kasih terhadap sesiapa untuk menyiasat dan bertindak untuk menghukum sesiapa pegawai yang didapati melakukan perkara korupsi tanpa mengira apa pangkatnya. Pada masa kini adalah merupakan satu rahsia yang terbuka dan diketahui oleh sesiapa pun bahawa Biro Siasatan Negara tidak boleh bertindak untuk menghukum tokoh-tokoh politik yang berjawatan tinggi sebelum ianya memperolehi kebenaran yang berbau politik dari Kerajaan iaitu dahulunya dari Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan sekarang daripada Peguam Negara.

Di sini saya ingin menarik perhatian Dewan ini kepada sepucuk surat yang dialamatkan kepada Pengarah Biro Siasatan Negara yang menuduh bahawa salah seorang Menteri di dalam Kabinet ada terlibat di dalam kegiatan-kegiatan korupsi. Saya difahamkan bahawa salinan-salinan surat ini telahpun diedarkan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Ahli-ahli Kabinet dan juga semua Ahli-ahli Parlimen dan di dalam tangan saya, saya pun mempunyai satu salinan surat yang telah saya sebutkan tadi. Tuan Yang di-Pertua, samada tuduhan-tuduhan yang terkandung dalam surat itu adalah benar atau tidak ialah satu perkara yang lain, akan tetapi kami mahu tahu samada BSN akan diberi kuasa penuh untuk menyiasat surat yang telah saya sebutkan tadi. Itu ialah satu hal yang pada anggapan saya sangat mustahak oleh sebab kami mahu tahu samada BSN ada kuasa untuk menyiasat surat itu yang telah dialamatkan kepada Biro Siasatan Negara itu.

Tuan Yang di-Pertua, juga terdapat satu surat yang lain yang dialamatkan juga kepada Ketua Pengarah BSN oleh seorang setingan di Ampang, Kuala Lumpur yang menuduh bahawa seorang Ahli Dewan Undangan Negeri Selangor merangkap Setiausaha Politik kepada Yang Berhormat Menteri Kesihatan ada menipu duit orang-orang miskin. Saya ingin tahu samada BSN telah menjalankan siasatan atau tidak terhadap kes ini dan sekiranya ada, saya hendak dapat tahu apakah keputusan yang telah diambil. Kalau tidak, saya mahu dapat tahu mengapa siasatan tidak ada dijalankan. Dan di atas kedua-dua kes ini saya pun ada surat dalam tangan saya sekarang.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Yang Berhormat, surat itu adakah surat terbang atau surat yang ada tandatangan dan alamat orang itu?

Tuan Lee Lam Thye: Surat ini apa yang saya tahu ada dialamatkan kepada Ketua Pengarah BSN.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Maksud saya adakah alamat pengirimnya atau surat terbang, adakah tandatangan?

Tuan Lee Lam Thye: Surat ini ditulis oleh seorang setinggan yang beralamat di Ampang dan diapung ada....

Tuan Azahari bin Md. Taib: Namanya pun ada?

Tuan Lee Lam Thye: Ada. Jikalau boleh, saya bacakan nama orang yang berkenaan.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Saya ingat tidak payah.

Tuan Lee Lam Thye: Baik, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, sekiranya BSN tidak boleh bertindak untuk menyasiat kedua-dua kes yang saya sebutkan tadi; satu terhadap seorang Menteri dan yang lain terhadap seorang ahli Dewan Undangan Negeri Selangor merangkap Setiausaha Politik kepada Menteri Kesihatan atas sebab kebenaran politik belum dapat diperolehi, maka ini bererti dan bermakna, Tuan Yang di-Pertua, bahawa BSN tidak boleh bergiat dengan berkesan dan tidak akan dapat menghapuskan korupsi di negara kita tanpa kekhuatiran dan pilih kasih.

Tuan Yang di-Pertua, kalau keadaan ini ada benar, ini adalah bertentangan dengan keperluan rakyat yang suci yang mahu melihat sebuah Kerajaan dan pimpinan politik yang bersih dan tidak rasuah dan itulah sebabnya. Tuan Yang di-Pertua, bahawa saya ingin menyokong usul yang dicadangkan oleh rakan saya yang bertujuan untuk menubuhkan BSN sebagai sebuah badan bebas yang hanya bertanggungjawab kepada Parlimen dan bukan kepada mana-mana Menteri supaya ianya bebas dengan sepenuhnya dan tidak tertakluk kepada apa-apa pengaruh dan kawalan politik dalam tugasnya untuk memerangi rasuah terutama rasuah di peringkat politik atasan.

3.58 ptg.

Raja Nasron bin Raja Ishak (Kuala Selangor): Tuan Yang di-Pertua, sesudah saya mendengar beberapa hujjah-hujjah yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Ahli-ahli dari Kota Melaka, Petaling dan Kuala Lumpur Bandar, saya berpendapat bahawa masalah yang kita hadapi sekarang lebih kurang boleh dicontohkan seperti kita memakan lauk ataupun kuah-kuah, kari-kari dan sebagainya. Kalaulah benda-benda yang kita makan itu tidak sesuai ataupun tidak sedap dengan tekak kita maka bukanlah untuk mengatasi perkara ini tukang masak kita itu, walaupun isteri kita, kita buang kerjanya, kita ceraikan; kerana kalau begini boleh dikatakan setiap bulan kita terpaksa membuang kerja tukang-tukang masak kita ataupun isteri kita, kita bertukar ganti setiap bulan juga. Tetapi masalaahnya boleh kita atasi dengan kita benar-benar mengkaji apakah sebab makanan itu tidak sedap. Barangkali ingredient yang kita gunakan, campuran bahan-bahan kari, kuah, lauk itu tidak betul sukatan-sukatannya. Jadi kalau kita perbaiki sukatan-sukatan ini tentu sahaja apa juga masakan-masakan yang disediakan oleh tukang masak kita itu akan sempurna rasanya.

Saya buat contoh ini, Tuan Yang di-Pertua, kerana Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka mengatakan bahawa BSN ini tidak bebas, kerana kononnya dikongkong oleh Menteri yang berkenaan iaitu Peguam Negara. Ahli Yang Berhormat dari Petaling mengatakan bahawa BSN ini ibarat orang tidak bergigi, kalau orang tidak bergigi maknanya ia tidak dapat menggigit. Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar pula berkata bahawa BSN ini tidak mempunyai kuasa penuh. Saya berpendapat bahawa baik di bawah manapun ditaruhkan, andainya di bawah Parlimen pun, kalaulah ingredients yang saya katakan ini masih tidak kita perbaiki maka berterusanlah sungutan-sungutan itu didengar di dalam dan di luar Dewan yang mulia ini.

Tuan Yang di-Pertua, memang benar adanya kelambatan atas segi siasatan, mahupun kegagalan atas perkara-perkara yang telah ditangkap dibawa ke mahkamah gagal untuk orang-orang yang boleh dikatakan 99.9% itu dengan bukti yang cukup dihukum, gagal. Kerana apa? Kerana BSN mempunyai pegawai-pegawai kurang diberi didikan khas di dalam bidang yang tertentu ini. Cukup sahaja yang sempat, dijadikan pegawai BSN. Saya membuat satu contoh. Sungguhpun contoh yang saya buat ini tidak ada mempunyai fungsi-fungsi yang serupa dengan BSN misalnya di Amerika Syarikat. Kita tahu ada satu badan yang dipanggil Federal Bureau of Investigation (FBI). Seseorang ejen FBI itu, diberi latihan yang khas dan sebelum dipilih latarbelakangnya disiasat dengan rapi dan dengan teliti, barulah diambil, tidak dicekup sahaja.

Juga saya berpendapat segala sungutan-sungutan ini adalah kerana pegawai-pegawai BSN ataupun BSN ini sendiri tidak menggunakan scientific technique masa mengesan dan mencari bukti-bukti. Pegawai-pegawai Polis yang membantu BSN membuat siasatan tanpa menggunakan alat-alat sains moden. Misalnya tadi ada disebutkan berkenaan dengan surat-surat melayang. Barangkali Yang Berhormat Menteri Undang-undang sendiri berpuluh-puluh surat melayang yang diterima oleh beliau. Boleh dikatakan semua Ahli-ahli Yang Berhormat mahupun daripada Barisan Nasional dan Parti Pembangkang menerima surat-surat layang itu. Mengapa BSN tidak dapat mengesan punca-punca dari surat-surat terbang yang sangat merbahaya ini. Kerana mereka tidak ada satu alat yang saya katakan tadi, alat moden yang boleh mengesan punca-punca alat-alat taip yang menaip ataupun orang yang menulis dengan cara tangan misalnya tidak dapat dikesan. Kadang-kadang kita sendiri nampak kesan-kesan ibu jari ada pada surat tetapi tidak dapat dikesan. Barangkali alat-alat tidak ada dan juga pegawai-pegawai tidak cukup.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi saya suka bawa di dalam Dewan yang mulia ini

contoh siasatan dari semenjak tahun 1974 atas penyelewengan-penyelewengan yang dibuat oleh pegawai-pegawai UDA, tadi pun ada soalan dikemukakan sehingga hari ini tiga tahun lebih tidak dapat dibuat oleh BSN. Bukan Kerajaan hendak melindungi orang ini tetapi BSN tidak dapat menjalankan apa-apa selidikan kerana kekurangan kakitangan, kekurangan teknik-teknik moden untuk digunakan.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat bahawa sepatutnya Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tidak wajar mengemukakan usul bertajuk "Meminda Akta Biro Siasatan Negara (Pindaan) 1977" ini tetapi membuat satu desakan supaya segala alat-alat moden, segala latihan-latihan yang khas diberi kepada pegawai-pegawai yang berkhidmat di dalam BSN. Saya percaya pegawai-pegawai ini bukan kerana mereka takut sebab diugut ataupun boleh digula-gulakan maka mereka tidak menjalankan tugasnya. Mereka ini adalah boleh dikatakan kesemuanya pegawai-pegawai kanan, pegawai-pegawai yang bertanggungjawab dan syarat-syarat perkhidmatannya memang ada yang tidak boleh mereka ini di buang kerja, diturunkan pangkat dan sebagainya kerana dia diugut oleh Menteri atau diugut oleh pemimpin-pemimpin di dalam parti siasah. Tetapi apa yang menghalang mereka untuk menjalankan siasatan dengan rapi, sebagaimana yang ditimbulkan contoh oleh saudara-saudara saya dari parti Pembangkang tadi, semata-mata kerana tidak mempunyai kemampuan serta serba kekurangan yang saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, dengan ini saya tidaklah bersetuju dan membangkang usul yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka.

4.07 ptg.

Tuan Ariffin bin Haji Daud (Permatang Pauh): Tuan Yang di-Pertua, juga ingin mengambil bahagian di dalam membahaskan usul yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka.

Selepas diteliti dan diselidik, saya berpendapat mungkin usul ini dibuat kerana kesedaran, keinsafan bahawasanya ada berlaku penyelewengan, kegiatan rasuah disegala peringkat. Ini bukan sahaja disedari dan diinsafi oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tetapi oleh kita semua. Kita insaf. Dan kita tahu tetapi bukanlah cara macam ini untuk mengatasi masaalah. Kalau kita kata biarlah BSN ini ialah sebagai sebuah badan bebas yang hanya bertanggungjawab kepada Parlimen dan bukan kepada mana-mana Menteri supaya ianya bebas dengan sepenuhnya dan tidak tertakluk kepada apa-apa pengaruh atau kawalan politik dalam tugasnya untuk memerangi rasuah di peringkat politik atasan. Mereka tidak bersetuju bahawa BSN ini di bawah jagaan Peguam Negara ataupun Menteri Undang-undang. Tidak bersetuju bahawa BSN diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri tetapi hendaklah diletakkan di bawah kawalan dan jagaan Parlimen. Adakah ini bermakna bahawa BSN akan bebas? Tidak juga. Kerana kalau kita hendak kira bebas kalau di bawah jagaan Parlimen sekalipun siapa hendak bayar gaji mereka ini? Siapa hendak membiayainya? BSN tidak lain dan tidak bukan Kerajaan juga.

Jadi walau di bawah Parlimen sekalipun kita tidak boleh kata bahawa BSN akan bergerak dengan sebeb-bebasnya, kecuali BSN boleh menjalankan tugas sebagai "Mannix" atau "Barnaby Jones". Ini betul-betul bebas, tetapi kita pula tidak mungkin atau kita tidak bersetuju bahawa BSN ini ditubuhkan untuk bergerak dan menjalankan siasatan sebagai Mannix atau Barnaby Jones.

Saya setuju dengan sahabat saya dari Kuala Selangor bahawa cacatnya BSN sekarang ialah kerana kekurangan kakitangan dan kekurangan teknik-teknik moden untuk menjalankan tugas mereka sehari-hari. Itu pucuk-pangkalnya. Cacatnya sekarang ini bukan kerana dia di bawah jagaan Peguam Negara dan Menteri Undang-undang, cacatnya BSN juga bukan kerana di bawah jagaan Jabatan Perdana Menteri. Tidak. Cacatnya, kalau

boleh kita katakan cacat, ialah kerana mungkin kekurangan kakitangan, mungkin kekurangan kakitangan yang mahir dan mungkin juga kerana kekurangan kelengkapan dan alat-alat yang moden. Sekarang kegiatan rasuah bukan dijalankan sebagai kegiatan-kegiatan jenayah biasa, kegiatan-kegiatan ini dijalankan dengan cara sophisticated, maka untuk mengatasi atau melawan (combat) kegiatan-kegiatan ini maka perlulah kelengkapan pegawai-pegawai juga mesti sophisticated. Kalau tidak walau kita bubuh BSN di bawah jagaan Parlimen sekalipun masaalah ini tidak dapat diatasi.

Saya juga tidak setuju bahawasanya rasuah di peringkat politik atasan tidak dapat diambil tindakan oleh BSN. Contoh-contohnya banyak juga terutama mereka daripada peringkat atasan yang telah diberkas. Ini menunjukkan bahawa mereka ini tidak pilih bulu untuk menjalankan tugas mereka sehari-hari.

Inilah sedikit-sebanyak, Tuan Yang di-Pertua, pendapat saya dan dengan kerana ini saya tidak dapat menerima usul yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka.

4.14 ptg.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menjawab hujah-hujah Ahli Yang Berhormat yang membawa usul ini, saya fikir mustahak juga saya terangkan sedikit-sebanyak tugas-tugas Biro Siasatan Negara dan mengapa diadakan Biro itu supaya kita lebih tahu dengan mendalam. Tugasnya ialah menyiasat satu jenayah termasuk jenayah rasuah iaitu mengikut undang-undang yang ada dalam negara kita ini adalah tugas polis. Lebih daripada 12 tahun selepas kita merdeka semua siasatan-siasatan kes-kes rasuah telah dijalankan oleh polis dengan tiada diganggu atau ditegur oleh sesiapa jua pun padahal Cawangan Pencegah Rasuah itu pada masa itu adalah dalam jagaan polis yang di bawah jagaan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Sebagaimana juga dalam polis ada Cawangan Secret Society, Cawangan

Commercial Crime, rasuah dan lain-lain. Pada masa itu di bawah jagaan sebuah Kementerian, tetapi tidak pernah ditegur atau dipengaruhi oleh Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri selama 18 tahun.

Untuk melicinkan dan menguatkan lagi penyiasatan kes-kes rasuah semenjak kita merdeka untuk menjaga nama baik negeri kita itu, maka ditubuhkan Biro Siasatan Negara di bawah Akta 1973 iaitu satu pusat atau biro yang lebih kemas, specialised dan teratur yang mulanya di bawah tanggungjawab Perdana Menteri sendiri dan selepas itu dalam dua tahun yang lepas diletakkan di bawah jagaan Peguam Negara. Apakah tugas-tugas pegawai-pegawai BSN? Tugasnya mengikut undang-undang itu ialah mengumpul maklumat-maklumat mengenai jenayah di bawah Penal Code, itu satu daripadanya. Jenayah rasuah di bawah Prevention of Corruption Ordinance dan juga penyeludupan di bawah Akta Kastam, seperti juga yang dijalankan oleh pegawai polis dan juga pegawai-pegawai kastam, bermakna jenayah rasuah pun pada masa ini pegawai BSN juga boleh menjalankan siasatan dan menangkap, pegawai polis juga biasanya boleh menjalankan tugasnya menangkap orang yang rasuah. Apabila mendapat maklumat yang difikirkan betul dan berasas maka mereka terus menyiasat kes-kes itu seperti juga jenayah-jenayah lain dengan bebasnya dan dengan tidak payah lebih dahulu mengadu atau memohon kebenaran atau meminta arahan daripada sesiapa jua pun, melainkan kalau ada minta arahan atau bertanya daripada Pengarah BSNnya sendiri.

Pendekata, bila dia dapat maklumat samada polis atau mata-mata misalnya mendapat satu maklumat jenayah atau aduan samada merompak, rasuah, merogol dan lain-lain dia terus menyiasat tidak payah tanpa bertanya kepada sesiapa pun. Sebab itulah ia digelar Biro Siasatan Negara iaitu Biro menyiasat, tugasnya menyiasat dan setelah habis disiasat, ditimbang oleh Pengarahnya sendiri, kertas siasatan tadi dengan dua orang pegawai undang-undang yang dikhaskan ditugaskan

dalam Biro itu supaya diputuskan iaitu ditetapkan samada cukup bukti (evidence) dan keterangan untuk didakwa di mahkamah atau kadang-kadang kalau tidak cukup keterangan untuk diambil tindakan-tindakan tatatertib iaitu disciplinary action oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Awam samada dibuang kerja, digantung kerja ataupun dikurangkan gajinya. Kalau ada kes-kes yang besar-besar pula susah atau payah dari segi undang-undang — very complicated case, kata orang — maka baharulah kertas siasatan atau investigation paper itu dirujuk kepada Ketua Guaman or the Chief Criminal Division.

Dalam jabatan saya yang selalu diketuai oleh Peguamcara Negara (Solicitor-General) untuk mendapatkan nasihat dari segi undang-undang bagaimana tuduhan itu betul atau tepat, maka BSN adalah ditugaskan untuk menyiasat aduan-aduan berkenaan rasuah terhadap sesiapa juapun, tidak kira pangkat, dan kedudukan seseorang itu. Mereka bebas seperti juga pegawai-pegawai kastam, pegawai wai-pegawai polis yang lain yang biasa menyiasat mana-mana kes kerana sesiapa pun tidak boleh mengganggu mereka itu, mereka tidak bimbang, gajinya naik juga, pangkatnya naik juga kerana gaji, pangkat dan lain-lain itu akan dijalankan dan dikaji oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Awam. Jadi, mereka tidak bimbang kepada sesiapa juapun samada Menteri atau Perdana Menteri, kerana sesiapa pun tidak boleh mengurangkan gajinya, membuang kerja atau turun pangkat. Biro adalah pejabatnya sendiri pula. Biro ini lain, bukan Jabatan saya — jauh, pentadbiran yang ber-sendirian dan tidak sesiapa pun boleh mengganggu atau mempengaruhinya. Sungguhpun sudah dua tahun, Biro ini diletakkan di bawah tanggungjawab saya, baru dua kali saya melawat ke Biro itu — satu pada tahun lepas, iaitu tahun 1976, kini baru dua hari lepas kerana Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka membawa usul ini. Saya hendak bertanya macamana hendak menjawab, saya hendak berfikir, boleh tengok buku lawatan yang saya bawa — betul dua kali saya melawat. Itu saya hendak terangkan di sini, ikhlas bercakap, saya tidak

membohong, untuk mendapat briefing. Fasal apa saya melawat, sebab hendak tanya pentadbirannya, apa kesusahannya, membincang permohonan Biro, menambahkan bilangan pegawai. Saya nampak kurang cekap, apa kurangnya.

Saya bertanya itu sebagaimana Ahli Yang Berhormat telah bercakap tadi didapati kurang pegawai, maka dapatlah dengan pertolongan saya dan ada peruntukan dalam Budgetnya akan datang kita tambah 50% lagi pegawai-pegawai hendak ditambah tetapi yang susah ini hendak kita pinjam daripada Polis, pihak Polis tidak beri lagi kerana mereka kekurangan pegawai kerana mereka kekurangan pegawai maka terpaksa kita ambil budak-budak baru yang bagus kelulusan daripada universiti sini, kemudian hendak ditrain 5—6 bulan dalam hal menyiasat dan kalau boleh dihantar keluar negeri dan saya bertanya pula: Ada pernah kamu semuanya dihantar keluar negeri di FBI sana menjalani latihan (training) atau di Scotland Yard — tak ada. Saya kata sepatutnya pada masa akan datang kalau kita dapat tambah lagi pegawai-pegawai hendaklah kita hantar setahun 4—5 orang menjalani training di Amerika dan juga di Scotland Yard supaya mereka mendapat cara-cara baru menyiasat perkara-perkara jenayah dan perkara-perkara moden yang telah digunakan oleh negeri-negeri lain sebagaimana yang telah dinyatakan oleh kedua-dua Ahli Yang Berhormat. Ini terang dan nyata saya cakap dengan ikhlas, inilah kekurangan mereka itu, kurang pegawai yang cekap. Kita ada kekosongan cukup banyak, seorang pun belum dapat lagi diambil kakitangan. Kalau dapat pun budak-budak baru yang lulus tinggi dengan degree Ph.D pun tidak ada guna kalau tidak ada pelatih. Ini satu daripada kesusahan apa yang telah ada dalam Biro Siasatan Negara semenjak saya melawat dua hari lepas.

kepada Parlimen, katanya dan tidak sebagaimana sekarang ini di bawah seorang Menteri iaitu dahulu Perdana Menteri yang bertanggungjawab kepada Parlimen dan dengan alasan supaya BSN ini tidak dipengaruhi oleh Menteri-menteri Kabinet. Saya telah bercakap tadi, baru dua kali saya pergi melawat tempat itu kerana pentadbiran. Sudah dua tahun ini belum ada 3 fail pun datang kepada saya hendak bertanya, bagaimana saya hendak pengaruh. Misalnya kes yang ada digelar kapalterbang Northrop, saya tidak menengok pun fail itu, saya tidak tahu langsung pun. Dengan khabar hendak tangkap nanti 'green light'. Apa green light kerana Ahli Yang Berhormat bertanya, menuduh, saya tidak menyalahkan Ahli Yang Berhormat. Beliau fikirkan orang ramai menuduh green light itu ialah daripada Menteri yang berkenaan, saya tidak tahu. Bila saya tanya apa green light, ini bermakna benda itu sudah siap disiasat. Bila sudah siap disiasat, dihantarkannya kepada Pengarahnya. Pengarahnya itu kita tahu orang yang berpenyakit, mengambil masa untuk membaca semua sekali to draft the charge dan berbincang dengan Pegawai Pendakwa Raya di dalam itu mengambil masa sehingga memberi keputusan, ini dia tuduhan-tuduhan dan chargenya patutlah awak tuduh. Saya dengar sudah pun ditangkap. Itu yang dikatakan green light. Tuhan saksi saya yang menyatakan green light itu bukan kerana lampu hijau itu minta arahan daripada Menteri dan lain-lain tetapi pegawai-pegawai itu mengatakan green light. Bila saya bertanya tadi sebelum saya datang ke mari ialah kerana mendapat keputusan daripada Pengarahnya sendiri tetapi telah dituduh di sini semua kes kalau tak ada green light tidak boleh dijalankan dengan sebab katanya Menteri belum memberi kebenaran. Tuduhan ini saya tidak marah kepada Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka kerana beliau salah sangka, benda itu memang tak benar. Saya mengaku di sini. Saya percaya beliau percaya kepada cakap saya.

Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka mahukan BSN ini hanya bertanggungjawab

Saya menyatakan di sini iaitu tiada satu pun Negeri-negeri Komanwel yang ada sistem yang

dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat itu — belum ada lagi. Saya juga turun mencari, mesyuarat di Kanada antara semua Peguam Negara Komanwel dan Menteri Undang-undang — Ombudsman ada, belum ada satu Biro Siasatan Negara itu di bawah jagaan Parlimen. Kuasa menyiasat apa-apa jenayah dan kuasa membawa tuduhan-tuduhan jenayah ke mahkamah semuanya adalah di bawah tanggungjawab seorang Menteri yang bertanggungjawab kepada Parlimen. Itu semua negeri di Komanwel begitu melainkan ada dua tiga buah negeri kononnya pihak Pembangkang bimbang Menteri-menteri itu ialah Ahli politik dan dengan demikian katanya akan mempengaruhi BSN dalam menjalankan tugasnya tetapi Ahli Yang Berhormat lupa kebanyakan negeri-negeri lain dan Menteri dalam dunia ini ada Menteri Keadilan, ada Menteri Undang-undang dan kita tahu pula Minister of Justice semua ada ilmu tetapi Hakim-hakim, Pengadil-pengadil semuanya adalah di bawah Menteri itu tetapi tidak ada kita dengar orang menuduh iaitu Hakim-hakim, Menteri-menteri dipengaruhi oleh Minister of Justice atau Minister of Law — tidak dan saya tidak nampak lojiknya kalau dibandingkan dibubuh BSN itu di bawah misalnya Menteri Undang-undang atau Peguam Negara. Pentadbiran terus berjalan dan Hakim-hakim itu bebas mentadbirkan tanggungjawabnya menjalankan perbicaraan di mahkamah.

Ahli Yang Berhormat yang membawa usul ini lupa juga atau sengaja melupakan Perlembagaan Negeri kita ada satu peruntukan yang memberi kuasa dan tanggungjawab yang penuh kepada Peguam Negara sahaja dan bukan kepada Menteri-menteri lain yang bukan dengan hak mendakwa. Hak mendakwa atau tidak mendakwa seseorang atas kesalahan jenayah termasuk kesalahan rasuah. Itu ada termaktub dalam Artikel 145 (3) Perlembagaan. Ini bermakna cadangan Ahli Yang Berhormat untuk mengalih BSN di bawah tanggungjawab Parlimen bermakna berkehendakkan cuma dalam perkara siasat sahaja dan tidak termasuk kuasa pemutus

untuk mendakwa (charge) melainkan Artikel 145 (3) Perlembagaan itu mesti dipinda lebih dahulu. Kalau sudah minta dapat pun, kalau diluluskan pun cuma kuasa menyiasat — itu sahaja, hendak menuduh kuasanya tak ada padanya. Dalam kebanyakan Negeri-negeri Komanwel ada peruntukan yang sama dengan peruntukan 145 (3) Perlembagaan Negeri kita. Kuasanya adalah quasi judicial dan discretionary, yakni atas timbangtilik atau kebijaksanaan sendiri Peguam Negara itu tetapi Peguam Negara bertanggungjawab kepada rakan sejawatnya dalam Kabinet, kepada para Menteri, kepada Parlimen dan akhirnya kepada rakyat jelata dan juga kalau saya salahgunakan kuasa saya, kepada pengundi kawasan saya yang tidak akan mengundi saya lagi.

Tuan Yang di-Pertua, masalaah yang selalu dibangkitkan oleh pihak Pembangkang bukanlah sebenarnya BSN itu tidak bebas atau dipengaruhi oleh Menteri bila menjalankan siasatannya. Yang dikehendakinya ialah membawa BSN ini di bawah Parlimen supaya pihak Pembangkang dan juga semua Ahli Yang Berhormat di sini boleh kelak mempengaruhi pegawai BSN. Ini maknanya membawa BSN itu di bawah political influence, lagi dahsyat pula.

Kalau dibubuh dalam itu sepuluh orang daripada Members of Parliament, Dewan Rakyat, lima daripadanya pihak Pembangkang, lima daripada pihak Kerajaan, satu jawatankuasa yang control BSN, apa akan jadi, cuba misalkan. Sebelah mengatakan supaya siasat sianu, sianu; yang sebelah sini kata: siasat sianu, sianu. Akhirnya siasatan tak berlaku. Saya percaya kerusi pun melayang seperti 10 orang ini, akhirnya begitu jadinya. Banyak sangat kepala suruh menyiasat orang itu orang ini. Mereka bimbang dengan adanya kuasa yang diberi kepada Peguam Negara mengikut Perlembagaan, katanya mereka syak Menteri sebagai ahli politik mempengaruhi tugas BSN.

Di sini izinkan saya memetek sedikit rencana saya sendiri dengan ucapan Sir Hartley

Shawcross, Peguam Negara United Kingdom masa itu dan juga Perdana Menteri Harold Macmillan dalam Parlimen berkenaan dengan tugas-tugas dan kuasa-kuasa Peguam Negara di negeri itu berkenaan dengan jenayah termasuk juga rasuah jenayah dalam Bahasa Inggeris yang ada di sini — *Malayan Law Journal*. Saya bacakan sedikit di sini. Ini ialah rencana saya.

(*Dengan izin*) In exercise of his discretion under Clause (3) of Article 145 the Attorney General is empowered to act entirely at his own discretion and is in no way subject to any political control by any Minister or other authority of the Government. The independence of the Attorney General in this regard was expressed in very clear terms in the House of Commons by Sir Hartley Shawcross who was then the Attorney General of the United Kingdom. I quote:—

“I think the true doctrine is that it is the duty of the Attorney General in deciding whether or not to authorise the prosecution to acquaint himself with all the relevant facts including, for instance, the effect which the prosecution, successful or unsuccessful, as the case may be, would have upon public morale and order and with any other consideration affecting public policy. In order to inform himself, he may, although I do not think he is obliged to, consult any of his colleagues in the Government and indeed, as Lord Simon once said, he would in some cases be a fool if he did not consult. On the other hand, the assistance of his colleagues is confined to informing him of particular consideration which might affect his own decision and does not consist and must not consist in telling him what that decision ought to be. The responsibility for the eventual decision rests with the Attorney General and he is not to be put and is not put under pressure by his colleagues or any others in the matter. Nor, of course, can the Attorney General shift his responsibility for making the decision on to the shoulders of his colleagues. (That means other Ministers.

He is to blame alone.) If political considerations, which in the broad sense that I have indicated, affect Government in the abstract while it is the Attorney General applying his judicial mind who has to be the sole judge of those considerations and nobody else.”

The Prime Minister, Mr. Harold Macmillan echoed the same views in the House of Commons on February 16, 1959 when he stated:

“It is an established principle of government in this country and a tradition long supported by all political parties that the decision as to whether any citizen should be prosecuted or whether any prosecution should be discontinued should be a matter where a public as opposed to a private prosecution is concerned for the prosecuting authorities to decide on the merits of the case without political or other pressure. It would be a most dangerous deviation from this sound principle if the prosecution were to be instituted or abandoned as a result of political pressure or popular clamour or even a demand by the Opposition or Member of the House.”

He cannot be influenced. The Attorney General shall decide on the facts of the case and nobody shall influence him, not even a Member of the House.

The Prime Minister continued:

“I think it would be the general view of the House of Commons that it would be a very bad thing if the House or the Cabinet of the day tried to influence the semi-judicial functions of the Attorney General, the law officers, in the institution or the dropping of the prosecution.” —

at any time including corruption.

The powers of the Attorney General under this Clause (3) yang saya sebut tadi were commented on by Tun Suffian, Lord President, in the case of Long bin Samad versus

Public Prosecutor. This is what Justice Suffian said:—

“On Independence the Federal Constitution came into force and Clause (3) of Article 145 provides as follows:

‘The Attorney General shall have power, exercisable at his discretion, to institute, conduct or discontinue any proceedings for an offence, other than proceedings before a Muslim court, a native court or a court-martial.’

Now, in our view, this Clause from the supreme law clearly gives the Attorney General very wide discretion over the control in the direction of all criminal prosecutions”

(and here, I say, include even corruption crimes.)

“Not only may he institute and conduct any proceedings, in any offence, he may also discontinue criminal proceedings that he has instituted, and the courts cannot compel him to institute any criminal proceedings which he does not wish to institute or to go on with any criminal proceedings which he has decided to discontinue. Still less then would the court have power to compel him to enhance a charge when he is content to go on with a charge of a less serious nature. Anyone who is dissatisfied with the Attorney General’s decision, (I repeat again, anyone who is dissatisfied with the Attorney General’s decision, including the decision, for example in corruption cases, his decision not to prosecute or not to go on with the prosecution or his decision to prefer a charge on a far less serious offence when there is evidence of a more serious offence which should be tried in the High Court) should seek his remedy elsewhere but not in this court.”

That means, he should seek remedy, I say it here, in this House of Dewan Rakyat.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Kalau ada yang tidak puashati atas keputusan-keputusan dalam jenayah termasuk

juga keputusan-keputusan yang di bawah BSN bermakna di bawah jagaan saya maka di sini-lah tempatnya boleh Ahli Yang Berhormat menghentam saya, menghujjah saya, bawa usul tak ada kepercayaan kepada saya atau sebelah Kerajaan juga boleh membuang saya atau menghentikan saya daripada jawatan yang saya sandang kerana kurang cekap atau dengan tidak tahu menjalankan tugas.

Tuan Yang di-Pertua, dengan kenyataan yang saya petek itu tadi adalah terang iaitu cara yang kita jalankan di Malaysia ini adalah serupa dengan cara-cara yang berjalan dalam negara-negara Commonwealth yang lain. Tanggungjawab menyiasat dan mendakwa di mahkamah mana-mana kesalahan jenayah termasuklah jenayah rasuah adalah di bawah tanggungjawab seorang Menteri dan biasanya ialah Peguam Negara atau Menteri Undang-undang.

Sebagai Menteri Undang-undang bila menjalankan tugasnya dalam mesyuarat selain daripada Perdana Menteri atau Jemaah Menteri dan Menteri-menteri lain, menasihatkan menteri-menteri lain menasihatkan Perdana Menteri ataupun memberi apa-apa nasihat keputusan kepada Yang di-Pertuan Agong dan lain-lain, maka nasihat itu ialah nasihat dari segi politik. Nasihat yang saya beri sebagai Menteri Undang-undang, saya berpegang kepada political stand, political decision tetapi bila seorang Peguam Negara, saya sendiri menjalankan tugas saya sebagai Pendakwa Raya atau Attorney-General dan saya membuat keputusan dengan cara semi-judicial iaitu berasaskan tentang keterangan, bukti yang cukup atau tidak atau dari segi public good atau faedah awam. Seorang yang membuat keputusan semi-judicial tadi adalah bebas dan tidak sekali-kali boleh mencampur aduk dengan fikiran politik kerana ini suatu tanggungjawab yang besar yang saya pikul dan kalau ada perkara-perkara tidak puas hati atas keputusan yang dibuat, maka saya bertanggungjawab kepada Dewan Rakyat ini, yang boleh disoal dan dikecam saya di sini. Pada pendapat saya usul ini ialah bertujuan untuk mendapat “publicity” kerana kita tahu

Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka dan Ahli-ahli Pembangkang tentu sedar memang tak dapat diluluskan atau sokongan usul ini, tetapi Kerajaan memberi peluang dengan cukup mengemukakan hujah-hujah mulai hari semalam dan hari ini.

Tuan Yang di-Pertua, BSN kita telah menjalankan tugasnya dengan jujur dan dedikasi serta saya tahu bebas daripada gangguan dan pengaruh. Kalau ada pun Peguam Negara campurtangan ialah bukan untuk mempengaruhi siasatan tetapi ialah memperbaiki pentadbiran, melicinkan kerja menyiasat dan menolong, menasihat bersangkut dengan undang-undang dan juga pentadbiran dalam BSN ini sebagaimana kita semua maklum banyak kekurangan tentang pegawai, alat-alat dan juga latihan. Pada fikiran saya, semenjak kita tubuhan BSN ini Kerajaan dan rakyat jelata ada berasa terhutang budi kepada mereka itu yang telah menjalankan segala tugas dan jasanya yang baik selama ini, sungguhpun kita sedar pegawai-pegawai BSN itu adalah dibenci oleh orang ramai dan sahabat-sahabatnya termasuk juga Peguam Negara, kerana saya hendak menerangkan di sini kepada pihak Ahli-ahli Pembangkang yang menyatakan BSN itu boleh dipengaruhi oleh Peguam Negara untuk faedah parti dan lain-lain suka saya menerangkan di sini sehingga hari ini saya masih lagi cuma menjadi ahli biasa UMNO sahaja, tidak dapat memegang walaupun jawatankuasa yang sekecil-kecil cawangan pun. Ini menunjukkan bukan saya hendak memuji, menunjukkan kebebasan, menjalankan tugas-tugas saya tak peduli daripada parti saya atau lain-lain pihak, jangan harap kalau dapat masuk pilihan.

Berkenaan dengan hujjah-hujjah yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat itu, saya tidaklah dapat hendak menjawab semuanya tetapi berkenaan dengan Northrop, sudah saya jawab dengan terang dan nyata, saya suka menyatakan di sini berkenaan dengan surat-surat melayang yang banyak kita terima, kebanyakannya tak diketahui siapa yang menghantar, kadang-kadang ada berasas,

kadang-kadang tidak berasas, kadang-kadang dibuat oleh musuh yang sakit hati, bermacam-macam surat melayang. Di sini tidaklah kita berpura-pura terburu-buru apabila dapat surat melayang itu, terus menyiasat satu-satu perkara. Saya terangkan di sini untuk pegawai BSN sekiranya melakukan, menyiasat seseorang samada pegawai atau ahli politik atau siapa jua pun dengan terburu-buru dan tak cukup asas atau dengan dapat surat melayang sahaja, maka akibatnya amat besar walaupun sekiranya orang yang disiasat itu tidak ada kesalahan, dengan sebab didengki oleh seorang lain. Apakala pegawai BSN menyiasat orang itu, maka dipandang oleh orang ramai, nampak katanya, "Pegawai BSN telah pergi ke rumah Mr. A, memanggil dia, pegawai polis menyiasat, mengambil statement. Sudah tetaplah corrupt, makan suap. Padanlah dia membeli radio baru dan motokar baru". Tiba-tiba tidak ada berasas misalnya, namanya sudah hancur di kalangan jiran dan orang ramai. Akhirnya tiba-tiba tak ada kes. Oleh itu apabila kita hendak menyiasat satu-satu kes itu, hendaklah difikirkan sehalus-halusnya, ada bukti yang difikirkan cukup, sekurang-kurangnya prima facie, barulah boleh kita jalankan siasatan dan selepas disiasat itu sekurang-kurangnya kita ada 75% peluang boleh orang itu dituduh di mahkamah, kerana ada banyak berlaku di negeri lain yang mana seorang menuduh hakim itu rasuah. Tiba-tiba apabila disiasat didapati hakim itu tidak ada kesalahan. Dan satu minggu kemudian hakim itu meletakkan jawatan. Katanya, "Tak ada guna lagi aku bekerja kerana nama aku telah busuk, walaupun aku tak bersalah, siasatan oleh polis sahaja berkenaan tanggungjawab aku, telah membusukkan nama baik dan keluargaku".

Inilah yang hendak difikirkan sebelum kita mengambil satu-satu tindakan terburu-buru atas surat-surat melayang. Baru-baru ini pula mungkin orang ramai tahu saya juga dituduh, tetapi orang ramai yang menerima surat melayang mengatakan diri saya, mengatakan saya kepala kominis, Tan Sri Kadir kepala kominis, Samad Ismail dan Datuk Abdullah

adalah kakinya. Keduanya, saya dituduh sebagai kepala pengedar dadah dan mukanya pun macam mengisap dadah. Macam-macam tuduhan. Adakah Yang Berhormat minta terus menyiasat, misalnya BSN menyiasat saya ataupun special branch menyiasat saya? Tuan Yang di-Pertua, surat itu di sain pula oleh sahabat saya Yang Berhormat Tuan Haji Hassan Adli. Saya tak percaya langsung dan saya tak bertanya pun samada benar beliau membuat surat melayang itu. Barangkali ada Ahli-ahli Yang Berhormat dapat surat melayang seperti itu, surat melayang setiap hari boleh kita dapat, melayang sahaja sampai. Tetapi kalau semua kita hendak kaji hendak terima, hendak siasat, mustahil dapat dibuat, tetapi ada setengahnya yang dijalankan siasatan.

Di sini banyak tuduhan yang dibawa oleh Ahli dari Melaka tadi, saya menyatakan di sini sebelum beliau bawa tuduhan itu ataupun buat surat itu kepada saya atas BSN atau dimasukkan dalam akhbar atau dikeluarkan misalnya oleh *Far Eastern Economic Review* dan lain-lain, saya tahu perkara itu telahpun dan sedang disiasat oleh pegawai BSN. Dengan sebab pihak Pembangkang khasnya Ahli Yang Berhormat itu telah membawa perkara ini dalam Parlimen dan lepas itu pula dituduh orang itu, maka pada pandangan orang ramai, yang dapat nama baik ialah pihak Pembangkang kerana katanya, "tengoklah dengan sebab aku bawa perkara itu di Parlimen, aku soal, baru disiasat, baru ditangkapnya". Pada hal BSN ada menjalankan siasatan sebelum Ahli Yang Berhormat bawa perkara itu.

Saya misalkan, satu perkara yang dibawa mengenai Datuk Abdullah Ahmad dan saya suka terangkan di sini sebelum dibawa perkara itu apakala dapat suatu surat melayang telah dihantarkan ke Pejabat BSN dan telah disiasat dengan cukup rapi dan sedalam-dalamnya dan dibawa kepada saya dan saya tengok sendiri, membaca segala-galanya. Betul dia ada harta tetapi tiada bukti langsung yang hendak kita tuduh dia mendapat harta itu dengan cara rasuah — bersih daripada rasuah, cara lain, saya tidak boleh cakap tetapi

tidak ada rasuah. Jadi macam mana kalau seorang ada harta tetapi tiada bukti yang terang hendak dibawa ke Mahkamah dan dituduh ini satu penganiayaan. Ini bukan prosecution tetapi jadi persecution kata.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun banyak bukti keterangan, begitu yang cukup yang dibawa bicara di Mahkamah boleh dikatakan 70% kes-kes yang kita bawa ke Mahkamah itu kalah atau didapati orang itu tidak bersalah. Pada hal pada pandangan saya sudah mempunyai cukup bukti. Tetapi kalau ada bukti dengan sedikit-sedikit sahaja kita bawa orang yang dituduh itu ke Mahkamah dan dengan tidak payah dibicara maka separuh jalan sahaja ianya telah dibuang kes. Ini bermakna kita menganiaya seseorang itu dan juga busuk namanya dan walaupun dibuang kes tetapi namanya telah rosak di sisi masyarakat. Inilah yang hendak dijaga. Kelambatan-kelambatan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat itu oleh BSN selain daripada kekurangan kakitangan yang cekap, perkakas-perkakas dan lain-lain. Saya suka menyatakan misalnya kita ada satu jawatan accountant atau chartered accountant dengan tanggagaji \$1,500. Mana hendak chartered accountant atau accountant bekerja dalam Biro Siasatan Negara. Tetapi kalau hendak diberi gaji \$3,000 seperti di luar maka gajinya terlampau besar pula dan menyalahi tanggagaji Kerajaan yang ada dan kita mustahak sedangkan BSN itu mesti ada sekurang-kurangnya accountant yang cekap kerana perkara ini banyak yang berkait dengan account.

Yang keduanya tentang kesusahan menangkap kes rasuah, orang-orang yang menjalankan rasuah dengan sebab makin lama makin pandai cara-caranya diubah dari satu cara ke satu cara sehingga amat sukar bagi kita menangkapnya. Kalau misalnya orang itu mendapat wang yang dijanjinya akan dibayar di luar negeri untuk disimpan di Hong Kong, di Geneva, di Singapura, di London kemudian semasa dia cuti, dia pergi

ke sana makan angin, bagaimanakah hendak disiasat? Misal kata, saya terangkan lagi, menuduh itu senang, menekan BSN tidak menjalankan kerja itu senang. Kita tahu, misalnya dalam Pejabat RIMV ada berlaku perkara rasuah kepada orang yang memeriksa lesen atau hendak meluluskan lesen jadi pemandu, atau lesen hendak mendapat lori dan lain-lain. Kalaupun wang itu diberi kepada Mr. A, Mr. A beri kepada Mr. B, Mr. B pergi ke kedai kopi C, kedai kopi C bagi kedai lain. Macam mana hendak dikejar oleh rasuah. Tidak boleh dapat, melainkan dimasukkan pegawai rasuah itu bekerja 3—4 orang di dalam pejabat itu bersama-sama di situ, berbulan-bulan barulah rasa saya boleh dapat menangkapnya. Begini sukar.

Perkara yang kedua yang ditekankan mengatakan ramai Menteri menjadi millionaire dan lain-lainnya. Betul Yang Berhormat. Yang kita tahu 2—3 Menteri lah yang sudah tahu. Yang Amat Berhormat bekas Perdana Menteri kita telah berhenti semua, Yang Berhormat tahu, apa yang ada semenjak ia berkhidmat sebagai Perdana Menteri, millionairekah dia? Allahyarham Tun Razak telah meninggal dunia, kuasanya lebih besar, apa ada yang ditinggalkannya; hutang lebih banyak daripada harta yang ada. Datuk Athi Nahappan telah meninggal dunia, saya sendiri tolong isterinya, ia lebih banyak hutang dari harta yang ada. Bila sudah mati baharu kita tahu, tetapi bila dia bekerja dari kita pandang millionaire, semua pakai motokar besar; motokar besar itu motokar Kerajaan bukannya dia beli sendiri. Takkan saya mampu beli kereta BMW itu, Kerajaan yang membayarnya, baru dapat saya merasa.

Walau bagaimanapun saya telah melayani pihak Pembangkang yang telah mengirim surat kepada saya dan Ahli dari Kota Melaka juga, saya jawab suratnya dan tiap-tiap surat yang dihantar kepada saya pada hari itu juga saya edarkan kepada BSN. Dalam minit itu selalu saya terangkan supaya diedar untuk ditimbang, bukan saya arahkan, samada cukup bukti untuk disiasat dan samada disia-

sat atau tidak terpulanglah kepada kebijaksanaan Jawatankuasa yang ada dalam BSN tiap-tiap surat yang dihantar kepada saya. Tetapi kalau ada aduan daripada Ahli Yang Berhormat dan lain-lain orang awam menghantar kepada BSN dan salinannya kepada saya, saya simpan sahaja, kerana saya tahu BSN tentu akan menjalankan siasatannya. Saya mintalah kita bersabar kalau ada kekurangan BSN, saya dengan ikhlas menyatakan di sini kepada pihak Pembangkang bukannya dipengaruhi oleh sesiapa, tetapi oleh sebab kekurangan kecakapan itu saya percaya. Sekarang kita sudah ganti ketua baharu dan kita akan tambah 50% lagi pegawai-pegawai baharu dan kita akan latih mereka dan saya berjanji akan menghantar tiap-tiap tahun sekurang-kurangnya 5 orang ke luar negeri supaya dapat dilatih dengan cukup cekap di bawah FBI samada di Scotland Yard atau di lain-lain tempat juga dan kita ada perkakas-perkakas yang cukup yang scientific yang mana walau jauh sekalipun percakapan itu boleh dapat didengar dan photograph boleh dapat ambil setengah batu pun kita boleh ambil gambar bagaimana dia terima duit itu.

Yang kedua undang-undang itu masih lemah lagi. Saya sedang menyusun satu Jawatankuasa untuk meminda undang-undang rasuah. Undang-undang yang kita buat dahulu itu didapati ada kelemahan-kelemahannya yang mana orang yang dituduh itu senang lepas apabila dibicara. Ini akan diperbaiki dan akan diperketatkan lagi, akan saya bawa dan saya berjanji memperbaiki undang-undang dan ditambah pegawai-pegawai baharu, memberi latihan kepada pegawai-pegawai dan kita dapat lagi perkakas-perkakas moden dan bantuan dari semua Ahli-ahli Yang Berhormat dengan cara jujur, saya percaya pegawai-pegawai BSN akan dapat menjalankan tugas-tugasnya dengan lebih cergas dan lebih berkesan daripada masa yang lepas. Jangan pula difikirkan dengan sebab sekarang kita kurang kes-kes rasuah yang ditangkap ini, mereka tidak menjalankan kerja. Tidak. Yang sebetulnya,

boleh jadi dengan sebab cekap mereka itu menjalankan kerja, orang awam, pegawai Kerajaan, ahli-ahli politik bimbang hendak melakukan rasuah dengan sebab itulah kurang kes. Kurang kes dengan sebab boleh jadi kurangnya rasuah ataupun sebaliknya seperti kata setengah Ahli-ahli Yang Berhormat kurang cekap menjalankan penyiasatan. Tetapi perkara ini tidaklah dapat kita selesaikan dengan membawa BSN di bawah jagaan Jawatankuasa Yang Berhormat, tiada faedahnya pada pandangan saya. Pada saya tiada sebab ia boleh ditimbang. Ada Jawatankuasa 6 orang: 3 orang daripada Pembangkang dan 3 orang lagi daripada Kerajaan Negeri di bawah Jawatankuasa ini. Apa yang mereka boleh buat? Melainkan hendak dipinda undang-undang. Kuasa pemutus hendak tuduh di Mahkamah dihantar kepada Jabatan saya juga. Kalau sekiranya seorang itu ahli politik, sahabat saya ataupun seorang Menteri, takut menjalankan kerja saya, saya tidak hendak menunjukkan bukti, tetapi Ahli Yang Berhormat tentu telah membaca dalam surat khabar bagaimana kes-kes lain selain daripada kes rasuah yang saya telah jalankan dengan tidak ada bimbang sedikit pun, saya tidak hendak sebut di sini walau apa pun pangkat seseorang itu. Saya sudah bercakap banyak kali di sini selagi saya memegang jawatan Peguam Negara, saya bertanggungjawab kepada Ahli-ahli Yang Berhormat semua, kepada Kabinet saya, kepada rakyat jelata dan satu hari kelak apakala saya mati, Tuhan akan menghakimkan saya sekiranya saya tidak jujur, salah atau tidak seimbang dalam menjalankan satu-satu kes.

Saya percaya kalau saya tiada jua pun orang lain akan menggantikan jawatan saya, dia akan menjalankan tugas-tugas bagaimana saya katakan tadi. Bagaimana di negeri-negeri lain, saya mengingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat dari pihak Pembangkang, semua negeri dalam Commonwealth ada Peguam Negara yang mempunyai dua tugas: satu menasihatkan Kerajaan, itu political dan satu lagi menjadi pendakwa raya, that is non-political, semi-judicial mesti ditimbang

seperti separuh Hakim, ada kesalahan atau tidak. Dan bertanggungjawab sekiranya tindakan itu diambil maka rosak misalnya, rosak nama parti atau rosak Kerajaan tat kala itu Peguam Negara mesti meletakkan jawatannya. Itu tanggungjawab seorang yang memegang jawatan yang begitu berat.

Saya tidak hendak bercakap panjang lagi dalam perkara ini dan saya percaya dengan jawapan yang saya beri dan keterangan yang diberikan oleh Yang Berhormat dari Pematang Pauh, Yang Berhormat dari Kuala Selangor dan lain-lain, saya minta Ahli-ahli Yang Berhormat di sini, termasuk Ahli-ahli Pembangkang, memikirkan sekali lagi dan menolak usul ini, dan saya fikir lagi baik daripada kita terima usul yang dibawa ini. Saya berjanji akan membaiki Biro Siasatan Negara supaya dapat menjalankan tugas-tugasnya dengan lebih berkesan pada masa akan datang.

5.02 ptg.

Tuan Lim Kit Siang (Kota Melaka): Tuan Yang di-Pertua, yang pertama saya mahu mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri Undang-undang dan Peguam Negara mengenai penjelasan dan keterangan yang beliau telah beri mengenai usul dan hujah-hujah yang saya berikan untuk menyokong usul saya. Saya juga mahu mengucapkan terima kasih mengenai jaminan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri yang mengatakan bahawa beliau akan mengambil tindakan yang sewajarnya untuk menambah kecekapan dan kelicinan jentera BSN menjalankan tugas membasmi korupsi.

Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Peguam Negara dan kedua-dua Ahli Yang Berhormat daripada pihak Kerajaan iaitu Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor dan Ahli Yang Berhormat dari Pematang Pauh bahawa satu daripada punca kelemahan BSN ialah kekurangan pegawai, alat-alat dan kebolehan-kebolehan atau skel-skel khas

yang dipunyai oleh pegawai-pegawai NBI untuk menghadapi dan membasmi korupsi, ini memang benar dan ini saya akui. Tetapi satu masaalah besar dan satu punca kelemahan besar dalam BSN ini masih ada sungguhpun ada pegawai-pegawai yang cukup atau ada alat-alat yang baik, baik pun kamera atau apa yang baik daripada negara-negara di dunia ini kalau tidak ada political will untuk menghadapi dan membasmi korupsi, khasnya korupsi-korupsi politik atasan. Saya bersetuju kita mesti tambah peruntukan-peruntukan untuk BSN, tambahkan pegawai-pegawai dan beli banyak lagi alat-alat, tetapi semua tambahan ini tidak berguna kalau tidak ada political will untuk menghadapi korupsi di tempat-tempat atasan. Inilah satu reality politik yang kita tidak boleh lari daripadanya.

Tadi Yang Berhormat Peguam Negara ada memberi penjelasan yang saya percaya dengan hati yang jujur dan ikhlas dan saya pun mahu ular dengan perasaan jujur dan ikhlas. Kita sangat berterima kasih mengenai penjelasan latarbelakang siasatan rasuah yang mulamulanya tugas polis daripada masa merdeka dan sampai hari ini dan semua siasatan tidak diganggu oleh sesiapa — bebas, betul daripada teori tetapi apa reality politic kita semua Ahli-ahli politik. Kita semua tahu apa yang lebih berkuasa atau lebih berpengaruh ialah political reality. Sungguhpun complicated cases atau kes-kes yang rumit daripada segi undang-undang dirujukkan kepada Solicitor-General tetapi hujah-hujah saya ialah bukan kes-kes complicated daripada segi undang-undang tetapi kes-kes complicated daripada segi-segi politik. Kita tidak boleh bandingkan BSN dengan Kastam dan Polis oleh kerana apabila kita bincangkan hal korupsi di jawatan-jawatan politik yang tinggi semua pertimbangan adalah lain. Bila pihak polis dan pihak kastam menangkap orang yang bersalah selalunya dan banyak kali ialah terhadap orang-orang biasa, mungkin ada kuasa, ada wang dan pengaruh, tetapi apabila kita membincangkan korupsi dalam high political places kita tidak boleh bandingkan kuasa dan kebolehan pegawai-pegawai polis dan kastam

dengan NBI oleh kerana tentulah pegawai-pegawai NBI bila menghadapi satu keputusan mahu atau tidak mahu mengambil tindakan siasat atau dakwa orang politik yang tinggi, mereka akan takut kalau tidak mendapat sokongan atau green light daripada atasan. Sungguhpun ada penjelasan mengenai green light terhadap Northrop F—5, tetapi green light mengenai perkara politik saya rasa tentulah tidak boleh dinafikan. Saya terima penjelasan Yang Berhormat Peguam Negara bahawa semasa beliau bertanggungjawab NBI beliau baharu melawat pejabat NBI dua kali, tetapi saya percaya Pengarah NBI dan pegawai-pegawai NBI ada berjumpa dengan Yang Berhormat Peguam Negara mengenai kes-kes banyak kali — kalau beliau hendak beri penjelasan, saya boleh beri jalan. Ini menunjukkan perkara ini sangat complicated.

Kita tadi pun telah mendengar mengenai NBI dan lain-lain banyak orang, tenaga, kebolehan, wang tetapi kita pun tahu baharu dua tiga tahun dahulu apabila satu masa President Nixon mahu menggunakan FBI untuk tujuan sendiri atau tujuan politik, Pengarah atau Director FBI kata tidak boleh dan tidak bersetuju. Adakah NBI kita sendiri ada kuasa ini mengatakan tidak boleh? Kalau seorang salah tidak mahu menggunakan siasatan, mahu tahan tidak boleh. Kalau seorang salah mahu didakwa; kalau mahu tahan tidak boleh. Saya boleh beri jalan kalau ada satu jawapan. Tentu ada political power itu. NBI boleh kata ada kuasa dan kata dia mahu siasat siapa pun boleh, teori ada tetapi saya rasa tidak ada orang percaya di dalam Dewan ini atau di luar Dewan NBI ada power itu.

Tadi Yang Berhormat Menteri pun kata tidak ada satu negara Komanwel yang ada satu sistem yang dicadangkan sekarang di mana jabatan menyiasat korupsi di bawah Parlimen. Selalu apabila berfaedah untuk Kerajaan contoh-contoh negara-negara Komanwel disebut. Tetapi selalu apabila Kerajaan kita mahu ambil tindakan dan dasar untuk meminda undang-undang yang erode fundamentally, hak asasi dan tidak ada di lain-lain

tradisi-tradisi covention Parlimen semua itu tidak kira, kita mahu demokrasi ala Kuala Lumpur. Bila ada faedah argument kita mahu ikut Westminster dan bagaimana boleh yakinkan kita. Saya kata kalau cadangan yang baik kita mahu mempelopori (pioneer) kita boleh buat satu sistem di mana siasatan korupsi di bawah Parlimen yang supreme tidak tertakluk di bawah mana-mana Menteri atau executive. Mungkin lain-lain negara akan ikut, dan saya menolak cadangan bahawa ini satu sistem tidak workable oleh kerana saya tidak tahu sengaja atau tidak sengaja Yang Berhormat Peguam Negara salah faham peranan dan tanggungjawab Select Committee NBI dan saya ada cadangan yang bertanggungjawab mengenai perkara NBI. Select Committee ini tidak akan ada tanggungjawab harian mengenai peranan dan tanggungjawab-tanggungjawab NBI. NBI akan terus mengadakan kuasa penuh untuk menyiasat dan untuk mendakwa tetapi satu tahun dalam mesyuarat Select Committee NBI buat satu laporan di mana NBI akan dipertanggungjawabkan menjawab (answerable) kepada Parlimen mengenai apa-apa yang dibuat dalam tahun itu. Tidak akan berlaku apa gangguan dalam perjalanan atau tugas-tugas NBI. Oleh itu, saya rasa sebab-sebab yang dikemukakan bahawa cadangan ini tidak workable sangat lemah dan tidak boleh diterima.

Tadi Yang Berhormat Peguam Negara ada baca dengan panjang-lebar mengenai peranan-peranan dan tanggungjawab Peguam Negara dalam Bahasa Inggeris, beberapa petikan bahawa "sole power to prosecute or not to prosecute" di dalam tangan Peguam Negara, baikpun kes-kes korupsi atau lain-lain kes jenayah. Ini rasa saya ada bertentangan dengan hujah-hujah Yang Berhormat Peguam Negara yang awal bahawa beliau tidak campurtangan dalam apa-apa hal NBI, semua NBI sendiri buat keputusan, mahu siasat, mahu mendakwa, dia kata semua sole power to prosecute atau tidak mahu prosecute. Ini contradiction. Saya tidak tahu apa ertinya.

Kedua, bahawa kalau kita mahu cadangan ini dilaksanakan mungkin peruntukan-

peruntukan dalam Perlembagaan kita tidak biarkan oleh kerana dalam Perlembagaan baharulah Peguam Negara ada kuasa untuk mendakwa dan kalau cadangan ini diterima NBI baru ada kuasa untuk siasat dan kuasa untuk mendakwa. Saya rasa mahu mengatasi soal ini sangat simple, meminda Perlembagaan yang ada dipinda lebih dari seribu kali. Kalau pindaan yang baik kita boleh buat pindaan, kita akan sokong, kita akan menentukan ada two-thirds majority untuk menjayakan pindaan Perlembagaan ini dan sebab-sebab kita kemukakan bahawa ini tidak boleh dijalankan, saya rasa lagi tidak yakin. Betul, kuasa-kuasa ada. Kita dapat satu syarahan mengenai kuasa-kuasa Peguam Negara dan saya berterima kasih, saya tak arif dalam undang-undang, Yang Berhormat Peguam Negara ada jadi Peguam Negara selama 18 tahun. Saya baru nampaknya dengan nasib baik lulus dapat empat ekor dan saya tidak tahu mengenai undang-undang sebab itu saya berterima kasih atas syarahan-syarahan mengenai kuasa-kuasa, peranan-peranan, tanggungjawab-tanggungjawab Peguam Negara. Satu, ialah sebagai penasihat kepada Kerajaan, ialah political decision, political consideration; kedua ialah sebagai Public Prosecutor di mana beliau bertanggungjawab kepada diri sendiri sahaja. Benar teori lagi, tetapi kita tidak berada dalam satu kuliah undang-undang, kita dalam Parlimen, kita semua orang-orang politik, kita pun tahu Pendakwa Raya (Public Prosecutor) tidak boleh dipisah daripada pengaruh-pengaruh kuasa-kuasa politik. Siapa pun tidak boleh nafikan teori boleh kata, boleh baca, banyakpun boleh kita baca tetapi praktik dan kalau bukan sahaja teori itu meyakinkan, kalau tidak ada contoh-contoh di tanahair kita mungkinlah kita menerima syarahan-syarahan itu. Tetapi kita ada contoh. Ada yang mengatakan bahawa independence of the Attorney General ialah untuk buat keputusan samada mahu dakwa atau tidak mahu dakwa, solely on the relevant facts.

Semalam saya ada sebut satu perkara tentang pendakwaan Dato' Harun Idris. Adakah

Yang Berhormat Peguam Negara sokong atau bertanggungjawab atas satu tawaran kalau Dato' Harun Idris pergi ke UN jadi Ambassador beliau tidak akan didakwa? Itu perkara tanggungjawab tunggal Yang Berhormat Pendakwa Raya. Tetapi bolehkah dinafikan ada tawaran itu, kalau ada tawaran oleh kerana itu kuasa tunggal, adakah itu dibuat oleh Yang Berhormat Peguam Negara sendiri, diputuskan oleh Yang Berhormat Peguam Negara dan kalau begitu mana tidak ada quasi judicial, discretionary, non-political? Saya tunggu jawapan.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Memang betul yang dikatakan penawaran itu bukan datang daripada saya. Saya sebagai Peguam Negara tidak ada menawarkan. Saya tidak ada kuasa hendak melantik seorang Duta dan lain-lain. Saya tidak ada kuasa hendak melantik atau mengesyor seseorang itu dilantik oleh Peguam Negara, tetapi yang menangkapnya with the consent of the Prosecutor, itu kuasa saya. Selain daripada itu, saya hendak terangkan di sini sebab saya fikir agak tidak baik kita hendak ceritakan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah meninggal, janganlah dibangkitkan perkara itu.

Tuan Lim Kit Siang: Saya tidak bangkitkan perkara yang tidak boleh kita bincangkan dengan terus terang tetapi oleh kerana Yang Berhormat Peguam Negara ada di sini, saya faham beliau tidak ada kuasa untuk tawar apa-apa jawatan sebab beliau bukan Perdana Menteri tetapi tentu beliau tahu mengenai penawaran itu atau beliau tidak tahu langsung dan kalau dia tidak tahu apabila penawaran itu ada dibuat adakah beliau kata; ini sudah melanggar dan mencabul kawasan saya. Adakah tawaran itu berjaya atau tidak berjaya melanggar (violated) kuasa saya. Saya mahu keputusan samada mahu dakwa atau tidak mahu dakwa, penawaran tidak boleh dibuat, saya resign.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Itulah yang saya buat kerana yang menangkap, saya beritahu dalam Parlimen ini, yang

membuat keputusan, yang memberi sebab tidak boleh dituduh rasuah melainkan ada consent of the Public Prosecutor. Sekarang terima atau tidak?

Saya telah menerangkan kuasa menangkap consent of the Public Prosecutor ialah Peguam Negara. Peguam Negaralah, saya sendiri, mendakwanya dan memberi kuasa kepada polis menangkap dan menuduh Datuk itu di Mahkamah, tidak ada kena-mengena dengan tawaran. Di sini menunjukkan saya tidak dipengaruhi oleh sesiapa jua pun.

Tuan Lim Kit Siang: Saya terima penjelasan itu tetapi consent ini diberi selepas penawaran ditolak oleh Dato' Harun Idris. Samada ada kena-mengena atau tidak, itu kenyataan, itu facts. Consent diberi selepas penolakan tawaran. Adakah penolakan itu tanpa izin, tanpa persetujuan Peguam Negara? Satu cabulan — violation of his own powers.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, saya minta izin. Yang sebenarnya tidak ada. Saya hendak menerangkan di sini kalau beginilah cara Ahli Yang Berhormat hendak berucap, saya mengingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain dan pemimpin-pemimpin negara Malaysia, kalau inilah caranya dia berucap di luar esok, berkenaan dengan rasuah terhadap golongan atasan ini, maka mala petaka akan menjadi lebih daripada 13hb. Mei. Kamulah yang bertanggungjawab Ahli Yang Berhormat (*Te-pok*).

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, kita tidak boleh ditakut-takutkan....

Tuan Yang di-Pertua: Nanti sekejap! Saya tidak benarkan, ini bukan masa berbahas lagi. Saya beri peluang Yang Berhormat sebagai pencadang usul menjawab, tidak boleh mencabar. Saya benarkan Menteri Undang-undang menyampuk oleh sebab saya faham Yang Berhormat pencadang usul ada menyalahfahamkan apa yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Boleh sambung menjawab, kalau hendak.

Tuan Lim Kit Siang: Saya timbulkan perkara ini oleh kerana ada sangkut-paut dengan prinsip kuasa Yang Berhormat Menteri Undang-undang dan Peguam Negara yang menerangkan dengan panjang-lebar dan kita sangat terima kasih. Tetapi kita mahu tahu adakah teori ini dijalankan. Apabila ditanya, ada ancaman dan ugutan — Oh! peristiwa 13hb. Mei, berlaku. Oleh kerana apa? Oleh kerana kita mahu Peguam Negara ada kuasa dalam teori dan menjalankannya.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa untuk kehormatan Dewan ini tidak boleh membenarkan sesiapa buat ugutan semacam ini. Ini sudah merendahkan taraf Dewan ini sebagai satu pasar. Bila hujjah tidak boleh diterima, hujjah-hujjah ditunjuk, Oh! peristiwa 13hb. Mei. Ini saya sangat kesal dan saya harap ini tidak akan berlaku lagi.

Tuan Yang di-Pertua, bukan niat saya untuk menyakiti sesiapa, tetapi kita semua ada tugas-tugas di Dewan ini, berdiri demi kepentingan negara yang kita semua cintai, tunjuk jalan yang betul.

Tuan Yang di-Pertua, tadi ada disebutkan satu tulisan oleh Tun Suffian mengenai peranan-peranan Peguam Negara bahawa remedy mahkamah tidak boleh memaksa Peguam Negara dan apa-apa remedy yang mahu tidak boleh dapat di mahkamah. Itu betul dan benar. Kita mahu remedy Dewan ini. Tujuannya sekarang ialah kita mahu satu remedy di mana yang tidak boleh dapat di dalam mahkamah. Dewan yang mulia ini boleh beri ialah meminda undang-undang kita di mana ada perubahan-perubahan institusi BSN bertanggungjawab kepada Parlimen sahaja di mana kita boleh mencegah pengaruh politik dalam tugas membasmi korupsi di tempat-tempat atasan politik.

Tadi Yang Berhormat Peguam Negara pun ada kata kita mahu publisiti. Kita tahu kita tidak boleh dapat sokongan tetapi kita mahu kemukakan usul ini. Kita harap mungkin ucapan-ucapan dan kenyataan-kenyataan

pemimpin-pemimpin Kerajaan mengenai kejujuran, keikhlasan dan keazaman mereka mahu membasmi korupsi semua 100% benar dan apa-apa cadangan yang boleh membaiki jentera terhadap matlamat ini tentu boleh diterima dengan fikiran yang terbuka dan bukan dengan fikiran yang tertutup. Sebab itu kita ada kemukakan cadangan-cadangan ini dan nampaknya fikiran-fikiran terbuka tidak ada di sini. Apa-apa cadangan yang kita kemukakan tidak boleh diterima, mahu publisiti sahaja. Kalau publisiti sahaja lebih baik tadi Yang Berhormat Peguam Negara jangan cakap. Dia bercakap itu dia mahu publisiti. Apa hujjah ini. Mahu publisiti. Saya harap lain kali bila kemukakan hujjah-hujjah biar ada standard.

Mengenai surat terbang, Yang Berhormat Peguam Negara tidak jawab apa yang saya sentuh semalam mengenai kes Abdullah Ahmad. Saya berkata semalam saya tidak berminat samada korupsi ada atau tidak. Tetapi di sini saya mahu baca satu jawapan Yang Berhormat Peguam Negara sendiri beri di dalam Dewan ini mengenai surat terbang pada 26.11.75 dalam masa soal jawab mengenai rasuah.

“RASUAH — TUDUHAN KEPADA AHLI PARLIMEN MACHANG

Tentang siasatannya mengikut kandungan dalam surat itu. Dalam pengalaman saya walaupun tidak bertandatangan, kalau benda itu tepat, terang ada butir-butir yang boleh kita kejar kalau kita hendak siasat, saya selalu memerintahkan B.S.N. atau polis supaya menyiasat.”

Sangat baik, sangat patut.

“Samada disiasat atau tidak bukan kerana tandatangan atau tidak tetapi atas kandungan surat itu.”

Di masa lampau sebelum mengistiharkan pengharaman surat-surat ketujuh itu saya pun ada terima surat-surat itu. Saya rasa semua Ahli Yang Berhormat ada terima surat-surat.

Tadi Yang Berhormat Peguam Negara kata dia ada terima, dia ada baca dan dapat satu kesimpulan, tidak boleh ambil apa-apa tindakan oleh kerana benar ada harta tetapi tidak ada bukti yang terang bahawa harta itu dikumpul daripada cara rasuah. Tetapi ini satu jawapan yang tidak memuaskan. Kita ada seorang ahli politik jadi Parliamentary Secretary, selepas itu jadi Deputy Minister. Adakah peluang seorang yang semacam ini yang dedicate sendiri kepada public good, dedicate nyawa dan kehidupannya kepada public good. Bolehkah beliau dalam masa ini dengan gaji yang tetap kumpul harta-harta berjuta-juta ringgit? Betul! Dia kata tidak ada cara, tidak ada bukti menunjukkan harta itu didapati dari cara rasuah. Inilah tanggungjawab BSN untuk siasat.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof:

Tuan Yang di-Pertua, untuk penjelasan. Perkara ini telah disiasat dengan sepenuhnya. Boleh dibentangkan kepada Ahli Yang Berhormat kalau hendak tengok. Tetapi saya tidak bawa "I.P." itu.

Tuan Lim Kit Siang: Saya harap saya boleh tengok.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof:

Masa itu dia jadi Political Secretary, dia ada berniaga dengan tidak kena-mengena dengan Kerajaan. Political Secretary berniaga macam membeli dan menjual saham dan lain pembelian tidak kena-mengena dengan rasuah. Jadi bagaimana hendak tuduh seseorang itu. Kalau dibawa ke mahkamah hendak jalankan kes, belum sempat panggil seorang saksi telah dibuang dan kita dimaki oleh Hakim. Adakah Ahli Yang Berhormat berkehendakkan dituduh di mahkamah orang semacam itu? Yang BSN telah siasat cukup mendalam. Tidak ada juga. Sekarang tengok, Ahli Yang Berhormat berkehendakkan juga setelah semacam itu terang disiasat tidak percaya juga; ini semua politik. Bagaimana tiap-tiap kes mahu dibawa ke mahkamah kalau tidak ada cukup bukti. Adakah Yang Berhormat suruh juga bawa ke mahkamah perkara yang tidak

ada bukti. Saya telah terangkan hal ini samada percaya atau tidak percaya terpulanglah kepada dia. Tetapi saya sudah cakap, siasatan sudah cukup.

Tuan Lim Kit Siang: Saya tidak mahu BSN pergi ke mahkamah membawa seorang dengan bukti dan dibuang kes. Saya tidak mahu! Saya mahu butir-butir yang cukup dan saya terima tawaran daripada Yang Berhormat Peguam Negara untuk melihat fail itu. Saya tidak boleh jawab kes yang dituduh itu samada didakwa atau tidak, sebelum saya tengok fail itu, dan saya di sini tidak kata beliau mesti dibawa ke mahkamah, tetapi satu soalan yang belum dijawab:

Pertama, hari ini ialah pertama kali Yang Berhormat Peguam Negara mengatakan dan mengumumkan BSN ada menyiasat perkara ini oleh kerana dalam semua jawapan-jawapan yang ada tidak disebutkan perkara ini disiasat oleh BSN.

Kedua, saya belum dapat satu jawapan mengenai dengan pengharaman surat-surat itu, khasnya satu surat di mana ada certified extracts of land titles. Cabutan yang disahkan oleh Pejabat Tanah di Kota Bahru bahawa ini extracts, semuanya diharamkan. Adakah ini satu perkara Yang Berhormat Menteri sendiri tidak boleh pisahkan daripada Kerajaan. Beliau hanya boleh pisahkan sendiri daripada Kerajaan kalau beliau boleh meninggalkan Kerajaan. Ini adalah satu prinsip legal yang saya fikir tidak payah saya tunjukkan kepada Yang Berhormat Peguam Negara yang sudah jadi peguam selama 18 tahun. Saya baru sahaja lulus.

Tuan Yang di-Pertua, ...

Tuan Yang di-Pertua: Ada lagi!

Tuan Lim Kit Siang: Ya. Beliau menjawab panjang.

Tuan Yang di-Pertua: Boleh jawab balik.

Tuan Lim Kit Siang: Saya hendak terangkan lecture yang panjang di sini.

Tuan Yang di-Pertua: Panjang manapun boleh, tidak mengapa, boleh diteruskan, asalkan betul mengikut peraturan.

Tuan Lim Kit Siang: Ya, saya mengikut peraturan, saya sudah belajar undang-undang dan baru lulus, saya harap tidak akan melanggar peraturan.

Tuan Yang di-Pertua: Saya sudah 50 tahun jadi lawyer tetapi saya masih belajar lagi (*Ke-tawa*).

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Menteri kata undang-undang kita tidak cukup kuat, saya merasa suka hati mendengar kerana ada ditubuhkan satu jawatankuasa untuk meminda Akta Korapsi untuk memberi kuasa lebih kepada NBI untuk menjalankan tugas itu

(Tuan Azahari bin Md. Taib *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

Mengenai hal Datuk Abdullah Ahmad itu bukan soal personal. Seorang yang sudah jadi ahli politik boleh mengumpulkan harta benda bernilai berjuta-juta ringgit tentulah memerlukan atau mewajibkan satu siasatan oleh NBI dan satu keterangan dibuat kepada orang ramai. Ini bukan sahaja satu tanggungjawab (obligation) politik tetapi satu legal obligation, meyakinkan orang ramai mengapa begitu senang pemimpin-pemimpin politik boleh jadi jutawan, ini tidak ada bukti mengikut cara rasuah. Tetapi mengikut cara apa? Terangkan kepada orang ramai, tunjukkan yang beliau tidak ada menyalahgunakan kuasa atau kedudukan tinggi dalam Kerajaan. Tetapi adakah dibuat begitu? Tidak, diharamkan surat-surat mengenainya.

Tadi Yang Berhormat Peguam Negara ada menyebutkan mengenai Allahyarham Tun Haji Abdul Razak dan lain-lain bahawa mereka mengorbankan kehidupan dan nyawa

mereka dan tidak mengumpulkan apa-apa harta. Sebab itu kita tidak mahu lain-lain Menteri menggunakan kedudukan untuk mengumpulkan harta benda at the expense of the people. Adalah lebih mustahak kita ada-kan undang-undang yang semacam ini. Bukankah begitu? Jika tidak ada orang-orang atasan atau Perdana Menteri yang berkorban masa tidak mengumpulkan harta, tetapi orang-orang dibawahnya dapat mengumpulkan harta berjuta-juta ringgit. Saya menyokong hujah-hujah itu dan saya masih ingat lagi pada bulan Oktober, 1975 saya telahpun meminta izin pada Dewan ini mengenai satu Rang Undang-undang bagi mewajibkan setiap Parliamentary Secretary, Timbalan Menteri, Menteri-menteri Besar dan Ketua-ketua Menteri serta ahli-ahli EXCO mengumumkan dari setahun ke setahun harta-harta mereka, kekayaan mereka dan keluarga-keluarga mereka untuk mencegah korupsi. Menteri-menteri atau sesiapa yang tidak boleh memberi keterangan yang memuaskan hati bagaimana mereka boleh dapat harta, harta itu hendaklah dirampas. Ini adalah satu undang-undang yang sangat keras. Di Hongkong ada tetapi mengapa undang-undang rasuah di sini begitu lemah? Oh! kalau berkenaan dengan security cases undang-undangnya sangat keras gantung sampai mati. Korupsi orang-orang atasan diterima. Undang-undang tidak mahu dijalankan.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: When you are in power, you do it.

Tuan Lim Kit Siang: When we are in power, we will do it and you put us in now, we will do it now. Ini sangat mustahak, dan kalau ber-setuju, boleh dijalankan.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Not a hope!

Tuan Lim Kit Siang: Not a hope? Then God pity the people of Malaysia, soalnya bukan hope atau tidak hope. Adakah ini patut atau tidak patut. Yang Berhormat Peguam Negara

ada judicial mind, "Not a hope" is not a judicial mind dan pada masa itu tidak ada. Kalau ada undang-undang itu sekarang lebih memberi kesan untuk membasmi korapsi.

Tadi Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar ada menyebutkan mengenai surat-surat layang atau terbang. Apabila saya datang ke Parlimen semalam saya dapati ada satu surat terbang di meja saya menyebutkan tentang korupsi seorang Menteri iaitu Datuk Lee San Choon disebut sebagai jutawan. Bagaimana boleh menjadi jutawan? Dahulu sebagai Parliamentary Secretary kemudian Deputy Minister dan sekarang ini sudah jadi Minister. Adakah BSN mahu siasat?

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak menerangkan kalau adapun samada BSN menyiasat atau tidak ianya tidak ada arahan daripada pihak Pembangkang atau sesiapa pun barulah dia independent, kalau dengan arahan seseorang, tidak ada independent.

Tuan Lim Kit Siang: Boleh, pihak Parlimen....

Tuan Azahari bin Md. Taib: Apabila Yang Berhormat Menteri bercakap, Yang Berhormat duduk dahulu.

Tuan Lim Kit Siang: Tetapi sebelum saya duduk, beliau tidak boleh bangun (*Ketawa*).

Tuan Azahari bin Md. Taib: Sila sambung.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih. Perkara ini bukan desakan Pembangkang, tetapi desakan oleh Yang Berhormat Menteri Undang-undang supaya menyiasat kes Datuk Lee San Choon. Semuanya hendaklah disiasat dan tunjukkan semua perkara itu kerana sangat mustahak

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Kita minta BSN ini independent dan terulanglah kepada BSN.

Tuan Lim Kit Siang: Perkara ini sangat mustahak.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa BSN mempunyai ramai pegawai-pegawai yang jujur, ikhlas dan menghabiskan masanya membuat tugas mereka demi kepentingan negara kita supaya kita mempunyai satu negara yang pentadbirannya bersih, supaya rakyat jelata kita tidak ditindas oleh politikus-politikus yang menggunakan kedudukan-kedudukan untuk kekayaan sendiri. Tetapi ramai pegawai-pegawai BSN sekarang sangat frustrated, bukan sahaja kurang tenaga, kurang tangan, kurang alat, tetapi kes-kes sudah habis disiasat dan apabila dibawah ke pihak atasan untuk disiasat, dibekukan (*frozen*) tidak ada apa-apa tindakan. Tunggu green light.

Tadi ada disebutkan kes Northrop F—5 yang mana seorang telah didakwa, tetapi adakah orang ramai percaya bahawa seorang sahaja yang terlibat dalam kes Northrop F—5?

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, saya minta Ahli Yang Berhormat itu mengenai kes yang sedang dijalankan di mahkamah (*sub judice*) biarlah jangan dibincangkan. Di sana dia akan dibicarakan, boleh jadi ada perkara lain yang terlibat. Saya minta Ahli Yang Berhormat itu supaya tidak menyentuh hal berkenaan.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih kerana ada satu syarahan daripada seorang yang sangat arif dalam undang-undang. Tetapi saya tidak masuk merit, demerit kes ini. Saya kata ada kes Northrop yang melibatkan seorang sahaja atau lebih daripada seorang, itu tentu tidak *sub judice*. Kalau tidak setuju kita boleh pergi ke Mahkamah dan buat declaration. Adakah ini satu *sub judice*?

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya, saya mahu ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri Undang-undang kerana memberi penjelasan-penjelasan dan memberi jaminan-jaminan akan memperkeraskan

kerja BSN dengan menambah tenaga, pegawai, alat-alat tetapi saya rasa saya sudah tunjuk bahawa hujjah-hujjah saya the all enveloping political reality sangat mustahak dan kita mesti membebaskan BSN daripada apa pengaruh politik dan saya menghormati Yang Berhormat Peguam Negara, beliau menjalankan tugas dengan ikhlas dan jujur dengan judicial mind sebagai Pendakwa Raya, dengan political mind sebagai Penasihat Undang-undang kepada Kerajaan. Tetapi biar kita bercakap bukan theory human beings yang di-influence oleh unsur-unsur bukan undang-undang sahaja tetapi yang lebih mustahak lagi dalam satu Kerajaan yang a political institution di mana unsur-unsur kuasa-kuasa politik terbesar sekali overwhelms semua lain unsur-unsur dan saya rasa sebab tidak lain-lain Ahli-ahli Yang Berhormat ada ambil bahagian.

Sebenarnya, saya rasa tentulah saya akan dihentam oleh ramai Ahli-ahli daripada pihak Barisan Nasional mengenai ucapan-ucapan semalam tetapi tidak, sebaliknya barulah ada hujjah-hujjah mengenai tidak cukup orang, tidak cukup pegawai. Ini menunjukkan hujjah-hujjah saya ada diterima dalam hati Ahli-ahli Yang Berhormat di pihak Kerajaan pun tetapi adakah ini cukup untuk mid-term? Tunjuk tangan sokong usul itu lain hal, itu saya pun tahu political reality. Kita semua ada judicial mind tetapi kita pilih tangan kita tangan politik. Saya harap satu perkara yang sangat mustahak kita kemukakan dengan hati ikhlas dan jujur untuk membaiki, untuk menyelamatkan negara kita daripada cancer corruption ini bolehlah diterima dan bahawa apa-apa keputusan kita boleh mulakan satu bab di mana kegiatan menghapuskan korupsi di tempat-tempat atasan politik boleh lebih serius lebih tulin daripada masa yang lampau.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah ini bagi diputuskan

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, saya minta Belahbahagian.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Mengikut Peraturan Mesyuarat, mesti ada 15 orang berdiri menyokong — (*Kurang daripada 15 Ahli berdiri menyokong*).

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujui.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG KEMAJUAN TANAH (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

5.46 ptg.

Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Dr. Sulaiman bin Haji Daud): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan iaitu satu Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi meminda Ordinan Kemajuan Tanah, 1956 dibacakan kali kedua sekarang.

Tujuan Rang Undang-undang ini ialah untuk meminda Seksyen 36 Ordinan Kemajuan Tanah, 1956 bagi memberi kuasa kepada Lembaga Kemajuan Tanah Tempatan menjadi penjamin di dalam urusan pinjaman yang dibuat oleh pegawai-pegawai dan kakitangan-kakitangan Lembaga berkenaan untuk memperoleh atau mendirikan rumah tempat tinggal.

Ordinan Kemajuan Tanah, 1956 adalah sebuah Ordinan Kerajaan Persekutuan, yang di antara lain-lain, membolehkan Kerajaan Persekutuan menubuhkan Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan bagi mengkaji, merancang dan melaksanakan projek pembangunan tanah di dalam Negeri-negeri Semenanjung Malaysia. Ordinan tersebut juga membolehkan sesuatu Kerajaan Negeri menubuhkan Lembaga bagi maksud yang sama di dalam negeri masing-masing. Dengan menggunakan kuatkuasa Ordinan Kemajuan

Tanah, 1956 ini iaitu Seksyen 30 dan 43 bersama-sama dengan undang-undang yang bernama Modification of Laws (Land Development) (Modification and Extension to Borneo States) Order, 1967, Kerajaan Negeri Sarawak pada 1hb. Februari, 1972 telah membuat satu perintah yang bernama The Sarawak Land Development Board Order, 1972 (Sarawak Legislative Notification 17 bertarikh 1hb. Februari, 1972). Di bawah kuatkuasa perintah yang tersebut ini Lembaga Kemajuan Tanah Negeri Sarawak pun ditubuhkan oleh Kerajaan Negeri Sarawak. Sebagaimana yang terdapat dalam Lembaga-lembaga yang lain juga Lembaga Kemajuan Tanah Negeri Sarawak adalah diperuntukkan kuasa dan tanggungjawab dalam beberapa bidang termasuklah bidang pengawalan dan pentadbiran pegawai-pegawainya. Tetapi kuasa dan tanggungjawab yang boleh diperuntukkan di dalam The Sarawak Land Development Board Order, 1972 tidak boleh melebihi kuasa dan tanggungjawab yang telah dibekalkan di dalam undang-undang asas, iaitu Undang-undang Persekutuan, Ordinan Kemajuan Tanah 1956.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang terdapat di dalam beberapa perbadanan Kerajaan, kakitangan adalah diberikan kemudahan pinjaman untuk membuat atau membeli rumah kediaman sendiri. Untuk membolehkan pegawai-pegawainya menikmati kemudahan seperti ini lazimnya perbadanan yang berkenaan itu adalah diperuntukkan kewangan untuk maksud tersebut.

Di Sarawak, Kerajaan Negeri bercadang supaya pegawai-pegawai Lembaga Kemajuan Tanah Negeri mendapatkan pinjaman perumahan mereka daripada sebuah syarikat yang bernama The Borneo Housing Mortgage Finance Berhad iaitu Syarikat Permodalan Bercagar Perumahan Borneo Bhd. Lembaga Kemajuan Tanah Negeri menanggung urusan sebagai penjamin untuk pinjaman-pinjaman itu, termasuklah bayaran faedah dan segala urusan ini dijalankan menerusi satu skim yang sedang diatur yang bernama Skim Pinjaman Majikan atau Employer's Guarantee Scheme.

Dalam perkara ini Jabatan Peguam Negeri berpendapat bahawa cadangan Lembaga Kemajuan Tanah Sarawak untuk menanggung urusan penjamin atas pinjaman wang perumahan oleh staffnya ialah satu perkara yang boleh disifatkan conducive kepada the proper discharge of its function seperti yang dimaksudkan oleh Seksyen 30 (2) (e) Ordinan tersebut. Seksyen 36 ada memberi kuasa kepada Lembaga meminjam wang dan menerima pemberian (gift) tetapi tidak ada membuat peruntukan memberi kuasa untuknya menjadi penjamin sebagai yang dicadangkan. Oleh itu Jabatan Peguam Negara berpendapat untuk melaksanakan apa yang dicadangkan itu eloklah jika seksyen 36 itu dipinda dengan menambah satu seksyen-kecil baru yang memberi kuasa kepada Lembaga untuk menjadi penjamin atas pinjaman perumahan staffnya. Dengan ini The Sarawak Land Development Board Order 1972 tidak perlu dipinda kerana kuasa baginya bertindak seperti yang dicadangkan telahpun diberi oleh The Land Development Board Ordinan No. 20/1956 sendiri. Dengan itu pindaan yang disyorkan ialah dengan menambah selepas seksyen-kecil (2) bagi Seksyen 36 Ordinan itu satu seksyen-kecil (3) seperti berikut:—

“(3) A board may, with the approval of the Ruler in Council or the Governor in Council, enter into contracts of guarantee or indemnity for the purpose of facilitating the acquisition or erection of dwelling houses by officers or other servants of the board.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama (Tuan Paul Leong Khee Seong): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Azahari bin Md. Taib *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 dan 2 diperintah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilapurkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

AKTA ACARA KEWANGAN, 1957

Pelaburan Kerajaan dalam Ekuiti Bank Pembangunan Malaysia Berhad

5.54 ptg.

Timbalan Menteri Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:—

Bahawa mengikut Seksyen 8 (3) (a) (iv) Akta Acara Kewangan, 1957, Dewan ini mengambil ketetapan iaitu wang-wang Persekutuan yang ada dalam mana-mana bank atau dengan cara lain dipegang oleh Persekutuan bolehlah dilabur dalam modal ekuiti Bank Pembangunan Malaysia Berhad, dan apa-apa pelaburan dan wang-wang yang telah dilaburkan dalamnya, yang akan dianggap dibenar di bawah Seksyen 8 (3) (a) (iv), bersama-sama dengan faedah yang diterima hendaklah menjadi sebahagian daripada Kumpulan Wang Persekutuan Yang Disatukan.

Tuan Yang di-Pertua, Bank Pembangunan Malaysia Berhad ditubuhkan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 28hb. November, 1973 dengan modal dibenar sebanyak \$100 juta dan modal dibayar sebanyak \$1.5 juta yang dimiliki sepenuhnya oleh Bank Bumiputra Malaysia Berhad. Tujuan penubuhannya ialah

untuk membantu penyertaan Bumiputra dalam bidang perusahaan sejajar dengan Dasar Ekonomi Baru Kerajaan dengan cara memberi pinjaman jangka pertengahan dan jangka panjang dan melabur secara ekuiti.

Semenjak bermula perniagaan pada bulan Ogos, 1974 hingga 30hb. September, 1977 Bank ini telah meluluskan sebanyak 118 pinjaman yang bernilai \$36.6 juta yang mana \$16.5 juta atau 45.5% telahpun dikeluarkan. Antara lain pinjaman-pinjaman ini ialah 27 untuk memproses makanan, 15 untuk perusahaan percetakan, 13 untuk pembalakan dan 10 untuk memproses tanah liat dan simen. Di samping ini Bank tersebut telah melabur secara ekuiti di dalam dua buah syarikat. Bank tersebut beribu pejabat di Kuala Lumpur dan mempunyai empat cawangan ia-itu di Kota Bharu, Alor Setar, Johor Bharu dan Kuantan. Cawangan di Kuching akan dibuka dalam bulan November ini.

Sebagai sebuah bank pembangunan, modal dibayar sebanyak \$1.5 juta ini didapati kecil dan menghadkan keupayaan Bank ini mendapatkan pinjaman, selain daripada Kerajaan, untuk kegiatannya. Oleh kerana itu Kerajaan telah memutuskan supaya menaikkan modal dibayar Bank Pembangunan Malaysia Berhad daripada \$1.5 juta menjadi \$20 juta, dengan pelaburan terus sebanyak \$18.5 juta daripada Kerajaan Persekutuan. Dengan penambahan modal dibayar ini Kerajaan Persekutuan atas nama Menteri Kewangan merupakan pemegang saham yang terbesar, iaitu sebanyak 92.5%.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kema-juan Perkampungan (Dato' Haji Ramli bin Omar): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa mengikut Seksyen 8 (3) (a) (iv) Akta Acara Kewangan, 1957, Dewan ini mengambil ketetapan iaitu wang-wang Persekutuan yang ada dalam mana-mana bank atau dengan cara lain dipegang oleh Persekutuan bolehlah dilabur dalam modal ekuiti Bank Pembangunan Malaysia Berhad, dan apa-apa pelaburan dan wang-wang yang telah dilaburkan dalamnya, yang akan dianggap dibenar di bawah Seksyen 8 (3) (a) (iv), bersama-sama dengan faedah yang diterima hendaklah menjadi sebahagian daripada Kumpulan Wang Persekutuan Yang Disatukan.

USUL

MENGESAHKAN COVENANT ANTARABANGSA MENGENAI HAK-HAK SIVIL DAN POLITIK, 1966

5.58 ptg.

Tuan Lim Kit Siang (Kota Melaka): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk mencadangkan:—

Bahawa Dewan ini memutuskan Bahawa Kerajaan Malaysia hendaklah dalam sebulan selepas diluluskan Usul ini mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Sivil dan Politik tahun 1966 yang telah diterima oleh Perhimpunan Agong Bangsa-bangsa Bersatu dengan 106 undi yang menyokong dan tiada apa-apa undi yang menentang pada 16hb. Disember, 1966.

Tuan Yang di-Pertua, pada 16hb. Disember, 1966, Perhimpunan Agong Bangsa-bangsa Bersatu telah dengan 106 undi menyokong dan tiada apa-apa undi yang menentang menerima Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Sivil dan Politik tahun 1966 (International Covenant of Political and Civil Rights, 1960) di bawah mana setiap negara berjanji akan menghormati dan menentukan setiap orang dalam negara berkenaan ataupun negara-negara yang terletak di bawah bidang

kuasanya, akan diberi hak-hak yang diiktirafkan dalam Covenant tersebut tanpa membuat apa-apa perbezaan seperti perbezaan kaum, warna, jantina, bahasa, ugama, pendapat politik atau pendapat-pendapat lain, keturunan kebangsaan atau sosial, harta atau keberanian atau lain-lain taraf.

Di antara hak-hak yang diiktirafkan dalam Covenant tersebut ialah hak semua orang untuk menentukan nasib sendiri mereka; hak untuk hidup; perlindungan dari penyiksaan dan layanan serta hukum yang kejam dan tidak perikemanusiaan; hak sama lelaki dan perempuan untuk menikmati hak-hak sivil dan politik; perlindungan dari perhambaan; hak untuk kebebasan dan keselamatan seseorang; hak apabila dinafikan kebebasan untuk diberi layanan yang penuh dengan keperimananusiaan serta penghormatan dignity manusia; hak untuk bergerak dengan bebas dalam wilayah sesebuah negara; hak untuk memikir dengan bebas, kebebasan untuk beragama dan conscience; kebebasan untuk memegang pendapat-pendapat tanpa gangguan; hak untuk berkumpul dengan damai; hak untuk menubuh persatuan; hak untuk perlindungan keluarga dan anak-anak; dan hak-hak untuk perlindungan orang-orang minoriti.

Sungguhpun Covenant tersebut telah terbuka untuk ditandatangani dan diratify sejak 19hb. Disember, 1976, Malaysia selepas 11 tahun kemudian masih belum lagi ratify Covenant tersebut sungguhpun Malaysia telah menerima Covenant tersebut dalam Perhimpunan Agong Bangsa-bangsa Bersatu.

Saya menyeru Kerajaan Malaysia membuat satu komitmen yang tidak berbelah bagi terhadap hak-hak manusia dengan mengesahkan Covenant Antarabangsa. Mengapakah Kerajaan Malaysia sedia undi menyokong penerimaan Covenant tersebut dalam Perhimpunan Agong Bangsa-bangsa Bersatu tetapi tidak bersedia mengesahkan Covenant tersebut apabila ianya dibuka untuk ditandatangani sejak 19hb. Disember, 1966.

Ini menunjukkan Kerajaan Malaysia tidak ikhlas dengan komitmennya yang dibuat secara mulut tentang hak-hak manusia. Malah terdapat Menteri-menteri yang berkata hak-hak manusia merupakan satu luxury yang negara-negara seperti Malaysia tidak boleh tanggung. Saya berkata negara-negara atau Kerajaan-kerajaan yang tidak menghiraukan hak-hak manusia telah juga tidak menghiraukan manusia bahawa governments which have ceased to be concerned about human rights has ceased to be concerned about human beings. Sebab-sebab Kerajaan Malaysia tidak bersedia mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai hak-hak Sivil dan Politik ialah kerana rekod Kerajaan dalam hak-hak manusia di Malaysia adalah amat buruk.

Kerajaan Malaysia bersedia menyokong Covenant dalam Perhimpunan Agong Bangsa-bangsa Bersatu kerana dengan berbuat demikian, Malaysia akan memperolehi publisiti yang luas tetapi tidak bersedia untuk mengesahkan Covenant tersebut yang memperuntukkan cara-cara bagaimana hak-hak manusia mengenai politik dan hal-hal sivil dapat dilaksanakan, oleh kerana ada jentera untuk implementasikan hak-hak politik dan sivil yang terkandung dalam Covenant Antarabangsa ini. Sebagaimana Perkara 28 Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Politik dan Sivil memperuntukkan penubuhan sebuah Jawatankuasa Hak-hak Manusia (Human Rights Committee) yang mengandungi 18 orang anggota yang menjadi warganegara negara-negara atau state parties yang mengesahkan Covenant tersebut dan orang-orang ini adalah orang-orang yang mempunyai keperibadian moral yang tinggi dan mereka ini mempunyai pengiktirafan dalam bidang hak-hak manusia. Human Rights Committee ini diberi tugas untuk mempertimbangkan laporan-laporan yang dikemukakan oleh Negara-negara di bawah Perkara 40 yang mewajibkan Negara-negara yang menyokong Covenant tersebut menghantarkan laporan-laporan mengenai langkah-langkah yang telah diambil untuk melaksanakan hak-hak yang diiktirafkan dalam Covenant tersebut serta memberi la-

puran-laporan mengenai kemajuan yang dicapai dalam penikmatan hak-hak yang terkandung dalam Covenant tersebut dalam masa setahun Covenant tersebut mula berkuatkuasa dalam Negara-negara yang telah menerima Covenant tersebut dan selepas laporan-laporan hendaklah dihantarkan apabila diminta oleh Jawatankuasa Hak-hak Manusia.

Jawatankuasa Hak-hak Manusia juga berhak menimbang aduan-aduan yang dibuat oleh sesebuah negara yang mengesahkan Covenant itu dan aduan-aduan ini boleh dibuat di bawah Perkara 41 oleh Negara berkenaan terhadap negara yang lain yang tidak memenuhi obligasi-obligasi seperti diperuntukkan di bawah Covenant tersebut. Juga menurut Protokol Opsyenal kepada Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Sivil dan Politik, Jawatankuasa Hak-hak Manusia ini boleh juga menimbang aduan-aduan yang diterima dari individu-individu di bawah beberapa syarat terhadap Negara-negara yang telah melanggar Covenant tersebut.

Juga satu kajian yang dilakukan ke atas hak-hak manusia yang terkandung dalam Covenant tersebut akan menunjuk bahawa sekiranya Malaysia mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Politik dan Sivil akan terdapat beberapa aduan mengenai pelanggaran Covenant tersebut yang terpaksa dipertimbangkan oleh Jawatankuasa Hak-hak Manusia.

Pelanggaran terkemuka yang telah membangkitkan kemarahan di peringkat kebangsaan dan antarabangsa baru-baru ini ialah pelanggaran yang dilakukan di bawah Perkara 6 (5) Covenant tersebut yang berbunyi: "Hukum mati tidak boleh dikenakan untuk jenayah-jenayah yang dilakukan oleh orang-orang yang di bawah umur lapan belas tahun dan juga hukuman mati tidak boleh dikenakan ke atas perempuan-perempuan yang hamil."

Pelanggaran-pelanggaran yang lain akan termasuk:

Perkara 9: Hak untuk kebebasan dan keselamatan seseorang.

Perkara ini memperuntukkan bahawa tiada sesiapa yang boleh ditangkap atau ditahan secara wenang-wenang; dan sesiapa yang dinafikan kebebasan oleh kerana penangkapan atau penahanan berhak mengambil tindakan mahkamah supaya membolehkan mahkamah memutuskan dengan tidak membuang masa tentang "lawfulness" penahan orang yang berkenaan dan memerintah supaya ianya dibebaskan sekiranya didapati penahanan tersebut adalah tidak sah di sisi undang-undang (covenant).

Bilangan kali Kerajaan Malaysia melanggar Perkara ini akan membanjiri Jawatankuasa Hak-hak Manusia dan ini menunjukkan "magnitude" pelanggaran tersebut. Pengkritik-pengkritik politik dan pemimpin-pemimpin dari parti-partai pembangkang yang berpegang teguh kepada perjuangan secara berperlembagaan dan demokratik telah ditahan tanpa perbicaraan untuk selamalamanya — bukan kerana mereka ini mengancam keselamatan negara tetapi oleh kerana mereka mencabar kekuatan dan base politik parti-partai pemerintah. Inilah sebabnya mengapa pemimpin-pemimpin Pembangkang seperti Sdr. Kassim Ahmad, Professor Syed Husin Ali, Sdr. Chian Heng Kai (Ahli Parlimen DAP bagi kawasan Batu Gajah), Sdr. Chan Kok Kit (Penolong Bendahari Kebangsaan DAP) ditahan di Kem Tahanan Kamunting. Kesalahan mereka ialah bukan kerana mereka menentang negara atau rakyat kita tetapi oleh kerana mereka menentang ahli-ahli politik dalam parti-partai pemerintah.

Perkara 12: Hak Untuk Bergerak dalam Wilayah sesebuah Negara

Adalah amat memalukan dan juga merupakan satu pelanggaran Covenant Antarabangsa mengenai hak-hak Sivil dan Politik itu yang

rakyat Malaysia tidak dapat bergerak dengan bebas dalam negara mereka sendiri. Saya telah diharam dari memasuki Negeri Sabah masa dahulu dan juga dua kali tidak dibenarkan masuk ke Negeri Sarawak. Ini satu pelanggaran International Covenant of Political and Civil Rights.

Perkara 10: Hak untuk dilayan dengan keperikemanusiaan dan dengan hormati dignity seorang manusia apabila seseorang itu dinafikan kebebasannya (A person deprived of liberty to be treated with dignity)

Hak ini juga dilanggar setiap hari dalam lokap-lokap polis di negeri kita di mana orang-orang yang ditangkap kerap kali dipukul, kerap kali dilayan dengan tidak berperikemanusiaan.

Perkara 14: Hak untuk menikmati kesamaan di hadapan mahkamah-mahkamah dan Tribunal

Ini pun dilanggar. Peraturan-peraturan Perlu (Kes-kes Keselamatan) adalah bercanggah dengan Perkara 14 (2) yang memperuntukkan bahawa "setiap orang yang didakwa dengan satu kesalahan jenayah berhak disangka tidak bersalah sehingga didapati bersalah menurut undang-undang." A person has a right to be innocent until he is proved guilty. This has been overturned by the Security Cases Regulations.

Perkara 21: Hak untuk Berhimpun Secara Damai

Sekatan-sekatan dikenakan pada parti-partai politik Pembangkang dan pengkritik-pengkritik terhadap hak untuk berhimpun secara damai di mana "double standards" digunakan apabila penyokong-penyokong parti-partai pemerintah atau penyokong-penyokong golongan-golongan pemerintah terlibat.

Satu contoh yang baik ialah mengenai pengharaman yang dikenakan ke atas rapat-rapat

umum yang hendak dianjurkan oleh Partai DAP dan juga partai-partai Pembangkang dan pengharaman ini hanya dilonggarkan dalam masa di mana pilihanraya-pilihanraya kecil diadakan tetapi di Kelantan, di mana Yang Berhormat Menteri yang berkenaan datang, penyokong-penyokong Datuk Mohd. Nasir, Menteri Besar Kelantan yang "be-seiged" itu yang mendapat sokongan pegawai-pegawai tinggi UMNO dibenarkan mengadakan rapat-rapat umum setiap hari sungguhpun perintah berkurang telah diistiharkan di Negeri tersebut. Baharulah ini kita baca dalam surat khabar bahawa pihak Polis tidak akan benarkan lagi rapat-rapat umum kalau mereka tidak ada Polis permit tidak membenarkan illegal public rally. Ertinya ialah untuk satu minggu mereka ada membenarkan illegal public rally. Samping DAP mahu legal rally pun tidak boleh dan di mana ada illegal public rally bukan sahaja Polis tidak tahan kita tahu Ketua Polis Negeri ada pergi buka pintu Datuk Mohd. Nasir satu pelanggaran International Covenant of Political and Civil Rights, aduan boleh dibuat kepada Human Rights Committee dan Yang Berhormat Menteri pergi sana tentulah tidak boleh jawab bagaimana pelanggaran ini boleh dijustify. Bagaimanakah Kerajaan Malaysia hendak justify pelanggaran perkara ini kepada Jawatankuasa Hak-hak Manusia dan amalan "double standard" ini.

Katalogue pelanggaran hak-hak manusia dan International Covenant mengenai Hak-hak Politik dan Sivil di Malaysia endless tidak berhenti-henti boleh disebutkan. Inilah sebabnya Kerajaan Malaysia tidak mahu ditempatkan dalam "International Dock" untuk mempertahankan pelanggaran hak-hak manusia olehnya.

Ini tidak boleh diterima oleh rakyat Malaysia yang mencintai hak-hak manusia. Kerajaan Malaysia haruslah ratify International Covenant of Political and Civil Rights dan juga berubah undang-undang dan langkah-langkah yang terpesong dari Covenant tersebut supaya di Malaysia, hak-hak manusia

dapat berkembang sebagai hak-hak asasi rakyat Malaysia.

Penghormatan hak-hak manusia, Respect for Human Rights merupakan "pre-condition" untuk demokrasi dan keluhuran undang-undang pre-condition untuk democracy and the rule of law. Parlimen hendaklah bertindak sebagai "conscience" negara untuk memulihkan kepada rakyat hak-hak manusia yang penuh jika didapati orang-orang di Malaysia tidak diberi layanan yang tidak secucuk dengan keadaan manusia. Kita hendak sentiasa meluaskan (broaden) hak-hak manusia di Malaysia dan bukan curtail, menyekatkannya.

Saya mengakhiri ucapan saya dengan seruan bahawa kita hendaklah berusaha mencapai taraf bersama dalam lapangan hak-hak manusia yang tercatat di bawah International Covenant of Political and Civil Rights dengan mengambil amaran (take heed) yang dinyatakan dalam Preamble kepada Universal Declaration of Human Rights. Saya minta izin untuk membaca dua perenggan daripada Preamble of the Universal Declaration of Human Rights:

- "(1) Disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind; and
- (2) It is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by rule of law."

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

6.15 ptg.

Dr. Chen Man Hin (Seremban): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun mohon menyokong usul yang dikemukakan oleh rakan saya Ahli dari Kota Melaka merangkap Ketua Pembangkang yang menyeru Kerajaan Malaysia mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Politik dan Sivil yang telahpun

diluluskan oleh Perhimpunan Agong Bangsa-bangsa Bersatu pada 16.9.1966. Sebelas tahun telah berlalu tetapi Kerajaan masih belum lagi mengesahkan Covenant tersebut. Kerajaan Barisan Nasional tidak mengesahkan Covenant tersebut kerana ia telah terlupa tetapi bukan kerana ia terlupa tetapi oleh kerana Kerajaan tidak dapat mengesahkan Covenant itu mengakibatkan guilty conscience serta rekod-rekod yang menunjukkan Kerajaan telah melanggar hak-hak manusia di negara ini. Secara ringkas contoh-contoh di mana hak-hak manusia telah dilanggar di Malaysia adalah seperti berikut:—

Menentang demokrasi politik, kebebasan untuk berucap adalah disekat dengan teruknya, rapat-rapat umum diharamkan jika parti-parti Pembangkang hendak menganjurkannya tetapi parti-parti dalam gabungan Barisan Nasional dibenarkan mengadakan rapat-rapat umum seperti kita dapat saksi di Negeri Kelantan beberapa hari dahulu.

Dalam Perlembagaan kita terdapat peruntukan mengenai kebebasan bercakap (freedom of speech) tetapi tafsiran peruntukan tersebut adalah terletak pada shims dan fancies pemimpin-pemimpin Barisan Nasional. Orang-orang yang berada dalam Barisan Nasional bebas bercakap tetapi jika seseorang itu terdiri dari pihak Pembangkang maka ucapannya itu dituduh sebagai hasutan atau sabversif. Oleh kerana bias yang nyata saudara Lim Kit Siang telah dipenjarakan selama 18 bulan, saudara Fan Yew Teng didakwa dan didapati bersalah kerana hasutan. Saudara Chian Heng Kai, Ahli Parlimen dan saudara Chan Kok Kit telah ditahan hampir selama setahun tanpa perbicaraan dan kes hasutan saudara Oh Keng Seng masih belum habis. Alasan-alasan untuk menahan saudara Chian Heng Kai, Ahli Parlimen dan saudara Chan Kok Kit tanpa perbicaraan ialah oleh kerana ucapan-ucapan mereka boleh dianggap sebagai menggalakkan perjuangan komunis. Ini lapuran daripada pihak Police Special Branch. Ini bermakna mereka itu adalah crypto-

communist. Jika sekiranya kedua-dua Chan ini adalah komunis maka saya adalah satu orang "Dutchman".

Ramai pemimpin Barisan Nasional patut juga ditahan tanpa perbicaraan kerana mereka terlibat dalam rasuah dan bermain-main politik yang kotor seperti di mana-mana tempat Melaka, Perak, Kelantan yang melemahkan kestabilan negara dan memberi peluang kepada komunis.

Tuan Yang di-Pertua, menentang demokrasi sosial sungguhpun Barisan Nasional melau-laungkan Dasar Ekonomi Baru akan membawa faedah kepada semua rakyat Malaysia tanpa mengira kaum tetapi kekayaan negara kita tidak dibahagikan dengan saksama. Pendapatan per kapita kasar dikatakan \$2000 tetapi pendapatan purata seorang petani atau pekerja tidak lebih dari \$100 sebulan. Orang-orang Melayu yang tidak berada....

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, untuk penjelasan. Di bawah perkara mana sesuai dan relevant Yang Berhormat dari Seremban itu bercakap. Kalau bersabit dengan rumah, saya rasa kalau boleh terangkan perkara mana jatuhnya di dalam Covenant ini.

Dr. Chen Man Hin: Di bawah human right (hak kemanusiaan), political right ada termasuk dalam hak kemanusiaan, Tuan Yang di-Pertua.

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, perkara bersabit dengan pendapatan minoriti atau sebagainya saya rasa ini tidak ada artikel melainkan Yang Berhormat dari Seremban boleh memberikan dengan jelasnya iaitu ada kaitan dengan satu artikel yang berkaitan dengan Covenant ini baharulah saya rasa sesuai. Kalau tidak, perkara itu tidak ada relevancy dalam perbahasan atas perkara ini.

Dr. Chen Man Hin: Tuan Yang di-Pertua, kebebasan adalah freedom. Kalau rakyat jela- ta mengalami tinjās-menindas daripada korupsi ini boleh dikatakan hak kemanusiaan- nya sudah kena laga.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Macam mana- pun, saya nasihatkan Yang Berhormat supaya menumpukan kepada tajuk ketetapan ini sa- haja. Sila teruskan.

Dr. Chen Man Hin: Tetapi orang Melayu yang tidak berada masih terus menjadi tidak berada (have-nots) sedangkan orang Melayu yang telah menjadi kaya bertambah kaya, apa- tah lagi dengan mendapat konrek-konrek besar serta konsensi-konsensi (concession) besar. Kemajuan ekonomi orang-orang bukan Melayu kini kian bertambah buruk.

Tuan Yang di-Pertua, menentang demo- krasi kebudayaan ini saya rasa termasuk human right juga. Hak untuk mendapatkan pelajaran untuk anak-anak kita tidak wujud lagi. Hak untuk mendapat pendidikan dalam Bahasa China dan Tamil bagi sebilangan besar rakyat terancam oleh kerana wujudnya Akta Pelajaran.

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, saya terpaksa bangun lagi. Saya tidak terdengar apa yang telah di- perkatakan oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka sekejap tadi iaitu hak-hak yang di- sebutkan itu termasuk perkara yang telahpun dibahaskan sekejap tadi oleh Yang Berhormat dari Seremban. Jadi, saya berharap jika hen- dakkan perkara ini dibincangkan dengan be- gitu halusnyā, saya minta Yang Berhormat itu bercakap dengan tepatnya dengan artikel- artikel yang bersangkutan-paut kerana kalau tidak salah saya barangkali Yang Berhormat yang mencadangkan sebagai seorang peguam telahpun qoted artikel-artikel yang berkena- an dan saya tidak akan berdiri dan meng- ganggu beliau tetapi jika perkara ini terkeluar daripada garis relevancy saya terpaksa berdiri dan mengatakan artikel mana yang sesuai supaya senang saya menjawab.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Bagaimana- pun saya suka menasihatkan Ahli Yang Ber- hormat dari Seremban supaya tiap-tiap ucapan itu mestilah ditumpukan kepada tu- juan ketetapan ini dan kalau tiap-tiap hujah itu diharuskan dirujuk di atas artikel mana dan bab mana seperti Yang Berhormat Men- teri bangkitkan supaya masaalah itu jangan meleret keluar daripada tajuk asal. Sila sambung.

Dr. Chen Man Hin: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Maksudnya supaya hujah-hujah yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat hendaklah sesuai dengan ke- tetapan yang dibahaskan sekarang dan kalau ada hujah-hujah haruslah diberi contoh dengan artikel mana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat.

Dr. Chen Man Hin: Saya bangkitkan ber- dasar artikel 9, menyalahgunakan kebebasan persendirian. Penyalahgunaan yang dilakukan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri telah berlipat ganda sejak ianya diluluskan di Parlimen pada tahun 1960.

Pada masa Akta tersebut diluluskan pihak berkuasa telah berkata Akta tersebut akan di- laksanakan hanya di kawasan-kawasan ke- selamatan sempadan macam Thai/Malaysia Border dan juga terhadap anasir-anasir yang cuba menggulingkan Kerajaan yang sah dengan cara-cara yang tidak berperlemba- gaan. Hari ini Akta tersebut digunakan untuk memeras (browbeat) dan menahan pemimpin- pemimpin Pembangkang berdemokrasi. Parti DAP tidak pernah berjuang untuk mengguna- kan kekerasan atau arms tetapi anggotā- anggota kita dilayan seolah-olah mereka ini adalah anasir-anasir haram dan tidak percaya kepada Perlembagaan. Akta Keselamatan Dalam Negeri telah berkuatkuasa untuk bebe- rapa tahun dan pegawai-pegawai keselamatan sedang bergantung kepadanya seperti a gras- p to support. Penjenayah-penjenayah biasa (common criminals) juga didakwa di bawah

ISA. Seseorang boleh ditahan oleh pihak polis hingga 60 hari untuk disoal (investigation) dan selepas itu ditahan seterusnya tanpa perbicaraan. Rumah-rumah bersendirian boleh dimasuki tanpa warrant, sekarang tidak ada privacy lagi, mana-mana pegawai-pegawai kalau dia hendak boleh masuk ke dalam rumah kita.

Akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, saya rasa rekod kemanusiaan di Malaysia sangat dismal. Apa yang saya sebutkan tadi ialah ada bukti-bukti dan saya cabar Kerajaan Malaysia invite suatu misi (mission) antarabangsa daripada United Nations datang ke sini memberi peluang kepada mereka menyiasat bagaimanakah keadaan hak-hak kemanusiaan dari Malaysia kita. Apa yang saya katakan tadi tidak salah tentu sekali Kerajaan tidak akan menerima cabaran saya.

6.29 ptg.

Tuan Mohamed Sopiee bin Sheikh Ibrahim (Kepala Batas): Tuan Yang di-Pertua, dalam

perkara ini sangatlah penting serta faham cara-cara kerjanya Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu. Kalau kita tidak faham bagaimana nampaknya kejahatan kenyataan di dalam ucapan dan sikap yang dibawa oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka mungkin bukan sahaja kerana kejahilan itu dia datang pula kekeliruan supaya orang ramai terkeliru. Satu perkara pokok yang patut kita faham ialah Covenant ataupun perjanjian ini sungguhpun telah diluluskan tanpa sebarang bingkangan oleh....

Tuan Azahari bin Md. Taib: Ahli Yang Berhormat, saya harap Yang Berhormat boleh menyambung ucapannya esok. Majlis ditangguhkan hingga pukul 2.30 petang hari esok, 26hb. Oktober, 1977.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.